

Møte torsdag den 24. mai 2007 kl. 10

President: C a r l I . H a g e n

D a g s o r d e n (nr. 83):

1. Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av et nytt medlem av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (Innst. S. nr. 210 (2006-2007))
2. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om å overlate forvaltningen av motorferdselsloven til kommunene (Innst. S. nr. 207 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:45 (2006-2007))
3. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien, Torbjørn Andersen og Thore A. Nistad om bruk av beltevogn til persontransport (Innst. S. nr. 206 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:60 (2006-2007))
4. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad (Innst. S. nr. 205 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 49 (2006-2007))
5. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Gjermund Hagesæter, Børge Brende, Ivar Kristiansen og Øyvind Halleraker om å innvilge Statoils søknad om utslippstillatelse for et kraftvarmeverk ved oljeraffineriet på Mongstad (Innst. S. nr. 208 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:5 (2006-2007))
6. Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, André N. Skjelstad, Gunvald Ludvigsen og Leif Helge Kongshaug om et enklere og bedre regelverk for lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer (øl, vin og sider) (Innst. S. nr. 184 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:37 (2006-2007))
7. Referat

Presidenten: Den innkalte vararepresentanten for Møre og Romsdal fylke, Gunn Berit *Gjerde*, har tatt sete. Det foreligger to permisjonssøknader:

- fra Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamlings vårsesjon på Madeira, undertegnet av delegasjonens leder, stortingsrepresentant Per Ove Width. Søknaden gjelder permisjon for representantene Jan Arild *Ellingsen*, Sverre *Myrli*, Jan *Petersen* og Per Ove *Width* i tiden fra og med 24. mai til og med 29. mai, for representanten Heikki *Holmås* i dagene 24. og 25. mai, og for representanten Hans Olav *Syversen* i tiden fra og med 24. mai kl. 12.00 til og med 25. mai
- fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe om omsorgspermisjon for representanten Tord *Lien* fra og med 25. mai til og med 1. juni

- Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:
1. Søknadene behandles straks og innvilges.
 2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
For Akershus fylke: Cathrin *Bretzeg* og Gorm *Kjernli*
For Nordland fylke: Torill Ø. *Hanssen*
For Oslo: Akhtar *Chaudry* og Aud *Kvalbein*
For Sør-Trøndelag fylke: Hanne Dyveke *Søttar*
For Vestfold fylke: Jan Fredrik *Vogt*
 3. Cathrin Bretzeg og Jan Fredrik Vogt innvelges i Lagtinget for den tid de møter for henholdsvis representantene Jan Petersen og Per Ove Width.

Presidenten: Cathrin Bretzeg, Gorm Kjernli, Torill Ø. Hanssen, Akhtar Chaudry og Jan Fredrik Vogt er til stede og vil ta sete.

S a k n r . 1

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg av et nytt medlem av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (Innst. S. nr. 210 (2006-2007))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 3105)

S a k n r . 2

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om å overlate forvaltningen av motorferdselsloven til kommunene (Innst. S. nr. 207 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:45 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hvert parti og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen – innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Torny Pedersen (A) [10:03:20] (ordfører for saken): Så er vi i gang igjen med en debatt om motorisert ferdsel i utmark. Jeg har ikke helt oversikten over hvor mange slike representantforslag Fremskrittspartiet har satt fram siden 1997, da jeg kom inn på Stortinget, men i alle fall har slike forslag kommet når det er valgår.

At det kom et forslag nå igjen, forbauser meg egentlig, for alle som er interessert i denne saken, vet hvor saken står, og at arbeidet som nå gjøres i DN, Direktoratet for naturforvaltning, er grunnlaget for at Miljøverndepartementet sannsynligvis vil fremme en sak for Stortinget. Jeg sier sannsynligvis, for kanskje kan denne revisjonen skje

ved forskriftsendringer, som vil spare oss for verdifull tid. Som saksordfører mener jeg det ville vært useriøst å bifalle dette forslaget fra Fremskrittspartiet i dag, da DN er midt inne i sitt revisjonsarbeid. Deretter skal saken på høring før den kommer til Miljøverndepartementet, som utarbeider en lov- eller forskriftsendring. Jeg mener at forøkene viser at kommunene, som selv har oversikten over sine areal, må kunne regulere motorferdsel i utmark gjennom utarbeidelsen av kommuneplan etter plan- og bygningsloven.

At denne saken har tatt altfor lang tid, hersker det ingen tvil om, og utålmodigheten ute er stor og stemningen noe amper. Men heldigvis har miljøvernministeren i brev til komiteen forsikret at saken kommer i 2008, og komiteens flertall ber da Regjeringen om at eventuell lovendring må komme til Stortinget så tidlig som mulig i 2008. Jeg vil anta at komiteen ikke blir lei seg dersom saken kommer enda noe tidligere. Vi er allikevel på etterskudd.

Vi har i dag opp mot 60 000 snøskutere i dette landet, og det sier seg selv at dette må få en hensiktsmessig styringsform som brukerne kan respektere. Slik er det ikke i dag. Konflikten mellom brukerne av naturen er én ting, men konflikten mellom kommunene og DN må få en slutt. Det finnes muligheter til å leve i lag dersom viljen er til stede.

Dette handler om bolyst for gammel og ung, det handler om reiseliv og turisme, og det handler om et aktivt friluftsliv.

Så litt til historien. Den 2. november i 1998 fremmet DN et brev til Miljøverndepartementet med forslag om endringer av den nasjonale forskriften som kom i 1988. Direktoratet foreslo da at en framtidig praktisering av motorferdselsreglene ble knyttet opp mot planprosessene i plan- og bygningsloven, og man ville sette i gang et forsøk med utvalgte kommuner. Man mente at planprosessene ville øke bevisstheten om bruken av motorkjøretøy i utmark når det gjelder landskapsverdier og villmark. Samtidig så man at snøskuter kunne være nyttig i forbindelse med reiseliv og turisme. Den gangen var DN kreativ.

Dette fulgte Stoltenberg-regjeringen opp i 2001 og valgte ut åtte kommuner som skulle være med i et forsøk med kommunal selvvråderett.

Samtidig, i 2001, under behandlingen av meldingen om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand for 2000–2001, uttalte flertallet i energi- og miljøkomiteen at de ser seg fornøyd med at åtte kommuner er valgt ut for å delta i en prøveordning med snøskuter, der plan- og bygningsloven skal nyttes som styringsredskap.

Vi er nå ved slutten av dette arbeidet. Jeg håper statsråden tar med seg det som blir sagt i debatten i dag, og at en lov- eller forskriftsendring kommer raskt.

Til slutt vil jeg nevne Røde Kors Hjelpekorps' trening med snøskuter i vernede områder, og problemer som dette har skapt noen steder i landet. Jeg ber statsråden ta tak i dette i forbindelse med de nye endringene som nå kommer med hensyn til motorisert ferdsel i utmark.

Tord Lien (FrP) [10:08:27]: Som saksordføreren var inne på, har man testet ut hovedpremissene i det Frem-

srittspartiet ønsker å fokusere på med dagens Dokument nr. 8-forslag, i opprinnelig åtte, men senere syv kommuner. Dette prosjektet har vært en suksess. Rapportene etter evalueringen som NINA gjennomførte i forbindelse med dette forsøket, er klinkende klare på at man har oppnådd en rekke fordeler også for miljøet. Man har fått mindre ulovlig kjøring, man har fått mindre kjøring i de mest sårbare områdene, man har fått mindre konflikt mellom naturinteressene og snøskutermiljøene, og man har fått økt fysisk aktivitet gjennom at familiefedre som kanskje kan mistenkes for å ha kjørt ulovlig på egen hånd, tok med seg familien da de i større grad fikk anledning til å kjøre lovlig. Det må ikke være tvil om at evalueringen fra NINA er meget grundig og viser at dette prosjektet har vært en suksess.

Så konstaterer jeg at flertallet mener at man må sette i gang MoSa-prosjektet for ytterligere å dokumentere dette. Jeg har mistanke om at man setter i gang MoSa-prosjektet også litt for å kunne trenere framgangen i denne saken. Som sagt mener jeg og Fremskrittspartiet at NINAs rapporter var veldig grundige og gav et godt grunnlag for en beslutning om å gi kommunene økt innflytelse over forvaltningen av motorferdsel i egne områder.

Også i debatten i fjor, i mai 2006, var noen inne på at dette handlet om frislipp, men – og det tror jeg landets lokalpolitikere ettertrykkelig kan skrive under på – å forvalte et lovverk i medhold av plan- og bygningsloven er ikke et fullt frislipp.

Så er jeg glad for at saksordføreren i sitt innlegg gav uttrykk for at det er behov for endring. Jeg må nok en gang referere til fjorårets debatt, og det kan jeg love at vi kommer tilbake til i løpet av debatten. I fjor var det uklart fra flertallets side om det var behov for endring eller ikke. Saksordføreren slår fast at det er behov for endring. Jeg er fullstendig enig i det. Det er behov for endring. Det er behov for å gi økt innflytelse til lokalpolitikkerne. Noen steder vil det føre til liberalisering, andre steder vil det føre til innstramming. Men overalt vil det være til det beste for miljøet.

Jeg må peke på en ting til før jeg slutter. I debatten i fjor nærmest angrep man Fremskrittspartiet fordi vi satte denne saken i fokus, for dette hadde Regjeringen kontroll på, ble det sagt. Dette skulle Regjeringen fikse senest våren 2007. Det sa til og med statsråden. Det kan man finne i debatten for 30.mai 2006. Våren 2007 skulle dette være ordnet. Så konstaterer jeg at saksordføreren i Namdals-avisa også i år nærmest latterliggjør Fremskrittspartiet fordi vi setter dette i fokus. Men det skjer jo ingenting, og det kommer ikke til å skje noe uten at Fremskrittspartiet fortsetter å ha dette i fokus. Og jeg er helt sikker på at vi også neste år, i mai 2008, kommer til å ha akkurat den samme debatten på nytt, fordi Regjeringen ikke viser handlekraft, men handlingslammelse i denne saken.

Jeg fremmer forslaget fra Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten Tord Lien har tatt opp det forslag han refererte til.

Ivar Kristiansen (H) [10:12:47]: Selv om denne saken har hatt en tendens til å ha et gjentakelsens tegn ved

seg, har jeg, i motsetning til saksordføreren, forståelse for at Fremskrittspartiet tar opp dette spørsmålet på nytt, fordi vi nok burde ha vært i stand til å ha lagt denne saken bak oss, sannsynligvis for lengst.

Så lenge det ikke kommer nasjonale forskrifter på plass, vil vi ha konflikter rundt disse spørsmålene, der interesseremotsetninger står mot hverandre. Gang på gang ser vi at det kommer beslutninger fra statlig forvaltning håndtert via fylkesmenn osv. som skaper unødvendige konflikter.

Forsøksprosjektet er for lengst avsluttet, og det som skulle evalueres, burde ha vært ferdig evaluert.

Så vil noen kunne stille spørsmål om hvorfor vi ikke da støtter Fremskrittspartiets forslag som fremmes i salen i dag. Det forslaget har den nyanse i seg at det innebærer at man vil gi kommunene den rettighet som man primært ber om, mens vi har den distinksjon i vår politikk at kommunalt selvstyre skal ha innarbeidet nasjonale retningslinjer som skal ivareta noen nevnte definerte krav.

Erfaringene fra prosjekter som er gjennomført og som videreføres av syv kommuner, ikke minst gjennom Hattfjelldal-prosjektet – i det arbeiderpartistyrte Hattfjelldal – viser jo entydig at kommunene er i stand til å ivareta de interesser som Stortinget egentlig har som mål og intensjon at man skal forvalte på lokalt plan.

Når dette tar tid, er det også min oppfordring til statsråden at denne saken må få en raskere fremdrift, at vi ikke lenger skal måtte holde på med å ta dette opp gang på gang. Det kommunale selvstyret er godt skjeftet til å ivareta det Stortinget måtte få på plass av krav om forskrifter og nasjonale hensyn.

Så litt til det som saksordføreren var inne på – disse avartene av debatten som vi får på lokalt hold. På grunn av den sendretthet som utøves i disse spørsmålene, ser vi eksempelvis at Røde Kors på Saltfjellet, et av de mest værharde områdene, hvor Røde Kors nesten hyppigst har redningsaksjoner, blir hindret i å utøve sitt arbeid, hindret i å drive med øving osv. Når varsellampen tenner, krever alle at de skal foreta utrykning – og det gjør de selvfølgelig – men nå er oppfølgingen av forvaltningen drevet så langt at de som er satt til å utøve redningsarbeid, føler at de ikke blir i stand til det, ved at de ikke får trent godt nok.

Nå må statsråden ta et initiativ til å rydde opp i sin egen forvaltning, slik at det ikke sitter småkonger rundt omkring i landet og forvalter dette som sin egen lille butikk, noe som gjør at man får avarter av denne diskusjonen som ikke har noe med selve saken å gjøre. Høyre ser nå frem til at Regjeringen utarbeider endelige forskrifter som gjør at vi slipper disse årlige repetisjonsøvelsene rundt disse spørsmålene i Stortinget.

Statsråd Helen Bjørnøy [10:17:18]: Forsøket med alternativ forvaltningsordning for motorferdsel i utmark og prosjektet «Motorferdsel og samfunn» er avsluttet, og sluttrapporter er levert Direktoratet for naturforvaltning som oppdragsgiver. Rapportene inngår som grunnlagsmateriale i Direktoratet for naturforvaltnings arbeid med revisjon av motorferdselsregelverket.

Etter planen skal direktoratet sende et forslag til endringer i eksisterende lov/forskrift på høring før sommeren. Direktoratet vil når høringen er avsluttet, sammenfatte høringsuttalelsene og komme med en tilråding til departementet høsten 2007.

Departementet avventer nå direktoratets høringsforslag. Når høringen er gjennomført og direktoratets endelige tilråding foreligger, vil departementet ta stilling til eventuelle endringer i motorferdselsregelverket. Eventuelle lovendringer vil, som komiteens flertall har uttrykt ønske om, trolig kunne fremmes for Stortinget tidlig i 2008.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tord Lien (FrP) [10:18:52]: Det er ikke ofte jeg siterer SV-ere fra denne talerstolen, men jeg må i dag få lov til å vise til SV-ordfører Arne Vinje i Vinje i Telemark, som sier at han frykter konsekvensene dersom man slipper løs 700 skuterførere på nytt. Han karakteriserer det slik at dersom man fjerner denne prøveordningen, frykter han og hans kolleger i kommunestyret ville tilstander i kommunen.

Jeg synes det er betenkelig og litt skremmende at statsråden nå på en måte er veldig uklar på om det vil føre til liberalisering og økt kommunal myndighet. Nok en gang vil jeg vise til Namdalsavisa, der Torny Pedersen, sakens ordfører, sier at kommunene «får skuter-myndighet», det er kun et spørsmål om tid. Medfører det riktighet? Vil kommunene i henhold til Regjeringens forslag få økt myndighet over skuterforvaltningen?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:19:58]: Jeg vil ikke på forhånd, før høringsforslaget fra direktoratet foreligger, og før høringsinstansene har uttalt seg, ta stilling til selve utformingen av et framtidig motorferdselsregelverk. Det er viktig nå at prosessen får gå sin gang, og at vi får inn alle høringsuttalelsene. Jeg avventer derfor Direktoratet for naturforvaltnings innstilling.

Ivar Kristiansen (H) [10:20:38]: Vi får ta statsrådens klare løfte om «tidlig i 2008» til etterretning.

Mitt spørsmål går på det forhold som også saksordføreren tok opp rundt problemet med at Røde Kors gir klart uttrykk for at de blir hindret i å utøve sin funksjon. Har statsråden den samme kjennskap som saksordfører og undertegnede har til gitte eksempler, herunder Beiarn, som driver sin virksomhet på Saltfjellet? Vil statsråden sette seg grundig inn i denne saken og sørge for at Røde Kors får lov å utøve arbeidet slik de selv ønsker, for å kunne utføre den jobben som alle forventer at de skal gjøre når krisen er der?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:21:38]: Jeg har personlig ikke kjennskap til den konkrete saken, men jeg noterte meg den da saksordføreren nevnte den fra Stortingets talerstol. Jeg kan også bekrefte overfor representanten Kristiansen at jeg skal se på den konkrete saken.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:22:10]: Jeg reagerer litt på manglende politikk i innlegget til statsråden. En har sett at Regjeringen prøver å framstå som offensiv på mange områder og drar opp mange retningslinjer. Blant annet når det gjelder CO₂-rensing på Kårstø, ble det fattet vedtak selv før evalueringen, før det forelå rapporter, fordi Regjeringen faktisk ønsket å oppnå mål. Men i denne saken skal man sitte og vente på evaluering av høringsnotat og alt mulig, uten at man skal si hva Regjeringen selv ønsker at man skal oppnå. NINA har jo gjennom en rekke rapporter vist at det er positive effekter av prøveprosjektene. Det ville jo være naturlig at Regjeringen i alle fall sa ja, man ønsker å la disse prøveprosjektene være grunnlag, og å få mer kommunal forvaltning av dette.

Ville det ikke være naturlig at statsråden her sier litt om hva Regjeringens ønskede politikk er – selv om vi har respekt for at detaljene gjerne må utredes gjennom høringer og i fagorganene?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:23:11]: Det har vært klart lenge, helt fra Soria Moria-erklæringen ble skrevet, hva som er Regjeringens politikk på området. Vi har sagt at vi ønsker å føre en restriktiv politikk i spørsmål om motorisert ferdsel i utmark, og at det er viktig å finne tiltak som reduserer omfanget av barmarkskjøring. Så har vi også sagt at det er viktig at vi får evaluert prøveordningen før vi kommer tilbake med eventuelle endringer i lovverket.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet over.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Tord Lien (FrP) [10:24:07]: Jeg ble litt overrasket over at det allerede var min tur til å få ordet igjen.

Det vi kan konkludere med så langt i denne debatten, er at det ikke var bortkastet at Fremskrittspartiet tok opp denne saken. Det er altså ikke gitt et eneste løfte fra Regjeringens side i denne debatten. Det er derimot understreket at man fortsatt ønsker en restriktiv politikk når det gjelder motorferdsel i utmark. Så må jeg si at jeg er både overrasket og lite grann provosert. Jeg vet ikke om det er lov til å bruke ordet «feig» fra Stortingets talerstol – hvis presidenten har et annet ord, får han foreslå det – men det kan minne litt om feighet når Senterpartiet i en sak som er så viktig for lokaldemokratiet rundt omkring i landets kommuner, ikke er i salen og tar ordet.

Jeg gjør oppmerksom på at de kommunene som dette handler om, de kommunene hvor dette er et viktig tema, ikke er fremskrittspartikommuner. De er SV-kommuner, senterpartikommuner og arbeiderpartikommuner. Hattfjelldal kommune i Nordland har rent arbeiderpartiflertall. Ellers er det senterpartiordførere og SV-ordførere som brenner for denne saken. Da synes jeg det er skuffende å finne at flertallet er så til de grader passivt i denne saken. Jeg noterer meg at saksordføreren – og all ære til henne for det – prøvde å være offensiv i denne saken og parkere Fremskrittspartiet. Så konstaterer jeg at det var lite backup å hente fra resten av flertallet. Jeg garanterer at

uansett hva Regjeringen måtte finne på i denne saken, kommer det en debatt om lokal forvaltning av snøskuterbruken også til neste år.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 3105)

S a k n r . 3

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien, Torbjørn Andersen og Thore A. Nistad om bruk av beltevogn til persontransport (Innst. S. nr. 206 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:60 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hvert parti og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til 3 replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen – innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ivar Kristiansen (H) [10:27:02] (ordfører for saken): Vi befinner oss vel fortsatt på jordet, bokstavelig talt, vil enkelte måtte mene.

Også dette er en sak vi egentlig burde ha unngått å få til behandling i Stortinget. På samme måte som i forrige sak tror jeg vi skal sette pris på at saken likevel er der, når den lille bagatell som går på oppfølgingen av Stortingets intensjon, ikke er på plass, som den burde ha vært.

Når Fremskrittspartiet i sitt forslag ber «Regjeringen umiddelbart sikre at bruk av beltevogn til persontransport blir tillatt på samme måte som før ikrafttredelsen av den nye loven om yrkestransport av 21. juni 2002, og at Stortingets intensjoner følges korrekt opp av landets fylkesmenn», burde vi egentlig være i stand til å vedta dette.

Det er skuffende at flertallspartiene, som før valget var krystallklare i dette spørsmålet, nå i denne saken ikke viser til noe annet enn at de har merket seg svarbrevet fra statsråden. Noe mer har man ikke merket seg.

Jeg går ut fra at det likevel må være håp i denne saken, som har fått den utilsiktede virkningen at en fylkesmann velger å oppfatte endringen av yrkestransportloven slik at man kan sette en annen dato enn det som hele Stortinget hadde som intensjon, at fortsatt skulle anvendelse av beltevogn på vinterstid kun skje, som før lovendringen, fram til 20. april – naturlig nok. Så har vi altså denne fylkesmannen som synes at 2. påskedag er en bedre dato. Som vi vet, forandrer datoen for 2. påskedag seg fra år til år, den er i høyeste grad bevegelig. Å bruke kalving som argument for å sette den dagen kan neppe være særlig holdbart. I alle fall burde det ikke her i huset holdes som noe bærende argument. Derfor synes jeg at det som hele Stortinget mente før valget, tverrpolitisk, men i særdeleshet Oppland-benken, nå også burde komme til uttrykk ved at

alle er i stand til å uttrykke et klart mål og ønske om at datoen 20. april fortsatt skal stå ved lag.

Når da denne utilsiktede virkningen av en lovendring ettertrykkelig, tverrpolitisk, er slått fast, synes jeg det blir litt spesielt at man i svarbrevet fra statsråden henviser til en enkeltsak. Det er ofte enkeltsaker som anskueliggjør at vi har et problem. Anvendelse av beltevogn til persontransport er ikke noe problem i det hele tatt i Norge. Men når dette så ettertrykkelig rammer en enkeltbedrift som dette gjør, er det mitt håp at vi nå får på plass det som burde vært på plass, og som hele Stortinget egentlig ønsket å ha på plass, nemlig at en løsning med hensyn til det utilsiktede forbudet som følge av endret lov om yrkestransport som trådte i kraft 1. januar 2003, nå kommer på plass, og at man slår fast at det heller ikke i denne saken skal være opp til en forlenget arm å sitte og skalte med og forvalte lovverket etter eget forgodtbefinnende. Jeg synes statsråden må sette denne saken på plass, slik at vi har en dato å forholde oss til som ikke er bevegelig, men som kommer årlig, nemlig 20. april. Alt annet vil føre til at disse spørsmålene igjen og igjen vil komme tilbake til Stortinget. En sånn bitte liten sak som denne må vi i anstendighetens navn være i stand til å rydde opp i.

På denne bakgrunn fremmer jeg det forslaget som er gjengitt i innstillingen.

Presidenten: Representanten Ivar Kristiansen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Torny Pedersen (A) [10:32:40]: Jeg skal ikke si mange ord i denne saken.

Jeg mener det er viktig at reiselivsbedriftene på Høvringen fremdeles har denne ordningen med å frakte skiturister i vintersesongen.

Fylkesmannen i Oppland, som har avgjørelsesmyndighet i denne saken, tolker situasjonen slik at beltevogekjøringen bør avsluttes 2. påskedag ut fra hensynet til villreinen og tiden før kalving. Det tar jeg til etterretning. Det vil si at kommer påsken tidlig, kan man måtte avslutte kjøringen rundt den 23. mars, men det kan også bety at kjøringen kan foregå til senest den 26. april, hvis påsken kommer seint.

Slik jeg har forstått det, er det i høysesongen i påsken det meste av kjøringen foregår, og dette er det da tatt hensyn til. Jeg håper at dette ikke skaper store problemer for reiselivsbedriftene på Høvringen. I så fall vil man kunne ta saken opp igjen etter tre år når løyvetiden er ute.

Faktisk synes jeg det er en kuriositet at man noen plasser i landet fremdeles bruker beltevogn for å frakte turister på høyfjellet. Jeg synes egentlig at dette er en kulturverdi i seg selv hvor man må finne gode løsninger, og som det er verdt å ta vare på.

Tord Lien (FrP) [10:34:34]: I noen grad handler denne saken om to beltevogner på Høvringen i Oppland. I minst like stor grad handler dette om Regjeringens og fylkesmennes evne og vilje til å følge opp Stortingets klart uttalte intensjoner. Det fylkesmannen gjør i denne saken, er å ikke følge opp Stortingets intensjoner. Jeg me-

ner at dette er en av mange saker hvor vi ser at fylkesmennene rundt omkring i Norges land setter seg over Stortinget. Jeg mener dette er en praksis vi bør sette fingeren på, noe også Riksrevisjonen gjorde i sin rapport om forvaltningen av verneområder i Norge.

Så til villreinen. Jeg synes at saksordføreren holdt et glimrende innlegg. Meg bekjent er ikke villreinen så opp-tatt av religiøse forhold at han legger kalvingen til påsken. Jeg finner det noe underlig at stortingsflertallet ikke kan slå fast at reinen ikke legger kalvingen til påsken. Datoen 20. april var praksis før Stortinget gjorde endring i loven, og det er også den klinkende klare forutsetningen når man skal videreføre praktiseringen av regelverket. Stort sett faller ikke 2. påskedag på den 20. april. Det var 20. april som lå til grunn for Stortingets behandling, ikke 2. påskedag. Det kan ikke misforstås. Det er uvilligheten til å følge opp det Stortinget har vedtatt, som ligger til grunn for dagens behandling.

Representanten Torny Pedersen sier at man kan reforhandle dette etter at løyvetiden er ute. I mellomtiden har man undergravd respekten for både fylkesmenn, regjering og storting i tre år. Jeg synes det er uheldig. I tillegg kan det hende man har sluttet med den praksisen som den samme Pedersen definerer som en «kuriositet» som vi bør ta vare på. Faktum er at dersom firmaet som har disse to beltevoegnene, skulle finne ut at det vil lønne seg å brøyte veien fram til turisthytten, så er ikke det en sak som fylkesmannen har anledning til å legge seg borti. Så kan man diskutere hva som er best for villreinen, og hva som fører til det største miljøinngrepet. Jeg håper vel ikke at man på Høvringen går til det skritt å begynne å brøyte veien, men jeg føler at denne saken er – jeg vet ikke om jeg kan bruke uttrykket her – lite grann dum: Man har lov til å brøyte veien fram til Høvringen, men man har ifølge fylkesmannen og ifølge statsråden ikke lov til å kjøre der med beltevogn. Det finner jeg underlig.

Presidenten: Presidenten konstaterer at Tord Lien har spurt om veiledning når det gjelder to forskjellige uttrykk. Han vil gjøre klokt i å spare presidenten for å måtte gi slik veiledning, ved at han ikke spør om å benytte disse uttrykkene.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:38:04]: Stortingets arbeid med denne saken i forrige periode hadde en klar hensikt. Formålet med forskriften var ikke å tillate motorferdsel i utmark i større grad enn tidligere, men å muliggjøre rutetransport med beltebil i samme grad som før ikrafttredelsen av den nye yrkestransportloven.

Miljøvernministeren sier til komiteen i brev av 24. april i år at saken ligger i «et underordnet forvaltningsorgan». Det stemmer, men jeg regner med at underordnede forvaltningsorganer følger opp Regjeringens politikk og stortingsflertallets synspunkter – i denne saken som i alle andre saker.

Det er riktig at det står i forskriften at fylkesmannen har anledning til å gi adgang til bruk av beltebiler, men ikke pålegges å gi en slik tillatelse. La meg nok en gang understreke at det er regjeringens og stortingsflertallets

intensjoner og vilje som skal ligge til grunn for de vedtak en fylkesmann eller et underordnet forvaltningsorgan til enhver tid fatter.

Vi skal ta vare på villreinen – også i kalvingsperioden. Med den erfaringen vi har på dette området, tror jeg det er mulig med både villreinskalving og beltevognkjøring. Fra Kristelig Folkepartis side håper vi at flertallets synspunkter i saken i forrige periode vil bli fulgt opp neste år når det gjelder Høvringen og beltevognkjøring.

Statsråd Helen Bjørnøy [10:40:35]: Miljøverndepartementet fastsatte 7. november 2005 forskrift om tillatelse til bruk av beltebil. Formålet med forskriften – som også representanten Holten Hjemdal var inne på – var ikke å tillate motorferdsel i utmark i større grad enn tidligere, men å muliggjøre rutetransport med beltebil i samme grad som før ikrafttreddelsen av den nye yrkestransportloven.

Forskriftens § 1 gir fylkesmannen myndighet til å tillate bruk av beltebil i de tilfeller der det tidligere har vært drevet rutetransport med beltebil etter løyve med hjemmel i tidligere samferdselslov av 4. juni 1976 nr. 3. Det framgår både av ordlyden og av kommentarene til bestemmelsen at den gir fylkesmannen anledning til å gi adgang til bruk av beltebil, men pålegger ingen plikt til å gi slik tillatelse.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse, vil det bl.a. være naturlig å legge vekt på den tradisjonelle bruk av beltebil i området, hensynet til villreinen, den samlede miljø- og støybelastningen samt hensynet til andre brukerinteresser.

Jeg viser til at også etter den tidligere samferdselsloven var rutetransport med beltebil avhengig av at det ble gitt løyve. Hvorvidt løyve skulle gis, var overlatt til fylkeskommunen, som også kunne sette vilkår for transporten, bl.a. med hensyn til rutetider, trasé, stoppesteder, betaling m.m. Løynet skulle i henhold til loven tidsbegrenses.

Flere steder i landet er beltebiltransport nå gjenopptatt som følge av forskriften. Som ved den tidligere samferdselsloven er disse løyvene tidsbegrenset, ut fra en avveining av de ulike interessene, slik forskriften forutsetter.

Etter min vurdering har departementet ved å fastsette forskrift om tillatelse til bruk av beltebil imøtekommet Stortingets synspunkter under behandlingen av Dokument nr. 8:56 for 2004-2005, synspunkter som nå følges opp av fylkesmannen.

Foreliggende Dokument nr. 8-forslag innebærer i realiteten at Stortinget anmodes om å fatte enkeltvedtak i en sak hvor myndigheten i henhold til lov og forskrift er lagt til et underordnet forvaltningsorgan. Etter min vurdering er dette ikke i tråd med vanlig forvaltningspraksis.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tord Lien (FrP) [10:43:47]: President! Denne gangen skal jeg ikke spørre om hva som er lov å si, og hva som ikke er lov å si. Jeg lover å skjerpe meg i så henseende.

Statsråden var inne på intensjonen om å tillate motorferdsel «i samme grad som før». Hun snakket om hensynet til villreinen osv. I dette området er villreinen et tema – det er helt åpenbart.

Hvilken tolkning ligger til grunn for uttrykket «i samme grad som før»? Fylkesmannen mener at 2. påskedag vil si 20. april. Det stemmer ca. hvert trettiende år, for hvert trettiende år er 20. april 2. påskedag. I 29 av 30 tilfeller gjelder ikke «i samme grad som før» – i noen få tilfeller gjelder «i større grad enn før», i de aller fleste tilfellene gjelder «i langt mindre grad enn før». Hvilken tolkning ligger til grunn når det gjelder Stortingets intensjon? Slik jeg tolker dette – med min forståelse av statsvitenskap – er det Stortinget som er øverste organ i denne saken. Stortinget har bedt om «i samme grad som før». På hvilken måte mener statsråden dette kan oppfylles – ut fra 20. april versus 2. påskedag?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:45:05]: Når det konkret gjelder Høvringen, har det der vært en veldig lang tradisjon for bruk av beltebil. Når fylkesmannen har foretatt sine vurderinger, har nettopp hensynet til den lange tradisjonen på Høvringen vært tillagt stor vekt. Ved at en har sagt at den tradisjonen på Høvringen er viktig for påsketrafikken, har en nettopp tillagt den stor vekt.

Det er ingen tvil om at næringsinteresser må avveies mot hensynet til villreinen, og av hensyn til villreinen vil nettopp det å sikre fred og ro i kalvingstiden være et viktig anliggende. Derfor har en altså avveid disse interessene. Fordi påsken er en viktig periode for næringsinteressene på Høvringen, har en gitt tillatelse ut påsken, nettopp for å ivareta næringsinteressene.

Ivar Kristiansen (H) [10:46:20]: Statsråden sier at myndighet er gitt til underordnet organ. Men det som er problemet, er at vi har en fylkesmann som faktisk overprøver Stortingets enstemmige intensjon. Da har vi et problem. Slik skal det ikke være. Jeg går ut fra at statsråden også er enig i det, og at hun har et bakkemannskap som er i stand til å begripe at i dette landet er det fremdeles slik at Stortingets intensjon er overprøvd av fylkesmannens myndighet på ethvert nivå.

Mitt spørsmål er: Vil statsråden nå ta et initiativ til å fastsette en endelig og bestemt dato, som settes til 20. april, eller vil statsråden ikke ta initiativ til å gjøre det?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:47:26]: Etter min vurdering har departementet ved å fastsette forskrift om tillatelse til bruk av beltebil imøtekommet Stortingets synspunkter. Så er det fylkesmannen som forvalter dette i de konkrete enkeltsakene. Fylkesmannen er selvsagt satt til å forvalte Stortingets vedtak og Stortingets intensjon. Det gjøres etter min vurdering også i denne saken.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [10:48:09]: Statsråden sa i sitt innlegg at etter hennes vurdering har departementet fulgt opp stortingsvedtaket. Det er vel der uenigheten er. For når det gjelder denne saken på Høvringen, er det blitt en innsnevring. Hvis vi ser på formålet

(Holten Hjemdal)

med forskriften, var det å muliggjøre rutetransport med beltebil i samme grad som før ikrafttreddelsen av den nye yrkestransportloven.

Mitt spørsmål til statsråden blir nokså enkelt: Hvordan vil dette formålet i forskriften bli fulgt opp, som Stortingets flertall ønsker, når det gjelder den konkrete saken på Høvringen? Hva vil statsråden nå gjøre for at Stortingets vedtak blir fulgt opp i tråd med den forskriften som statsråden selv har utformet?

Statsråd Helen Bjørnøy [10:49:08]: Når fylkesmannen gjør sine vurderinger, veier en næringsinteressene opp mot hensynet til villreinen. Det er ingen tvil om at de faglige vurderingene med hensyn til villreinen, som trenger uforstyrrede beiteområder og ro i forkant av kalvingen, tilsa at i utgangspunktet burde en ikke tillate bruk av beltebil i området på vårparten. Men nettopp på grunn av intensjonen i forskriften og den lange tradisjonen som en har for bruk av beltebil i Høvringen-området, gav en tillatelse for hele perioden, når næringsinteressene er størst, nemlig i påskehøytiden. Derfor har en sagt at en gir tillatelse – nettopp av hensyn til næringsinteressene – til å drive virksomheten til og med 2. påskedag, uansett når 2. påskedag kommer.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:50:32]: Det overrasker meg hvordan de rød-grønne partiene gir slipp på en del viktige prinsipper som de kjempet for i denne salen for to år siden, men som åpenbart ikke er viktig når de selv har kommet i regjering. Spesielt merker jeg meg at Senterpartiet ikke tar ordet i denne saken, noe de heller ikke gjorde i den forrige saken. Det er vel litt av grunnen til at partiet mister sin popularitet på landsbygda.

Det som det er snakk om her, og som statsråden var inne på, er villrein og påskefeiring. Representanten Tord Lien sa det veldig godt, nemlig at villreinen ikke er så religjøs at den legger kalvingen til påsken hvert år, selv om statsråden gjerne skulle ønske det.

Det er et poeng at det er viktig å ha et uforstyrret beiteområde. Vi vet at alternativet i det området er at en brøyter opp en vei slik at biler kan kjøre i stedet. Jeg håper statsråden kan ta noen ekstra minutter på å forklare om det vil være et mindre miljøinngrep og føre til mindre støy hvis en brøyter en vei og får biltrafikk i et område som ikke har biltrafikk om vinteren, enn om en beltevogn går innenfor en avgrenset rute et par ganger om dagen på det meste. Etter min oppfatning vil støyen og miljøinngrepet være mye mindre om en avgrenser dette til beltevognbruk, i stedet for at en oppfordrer til, som Høvringen har sagt er et alternativ, at de brøyter opp en vei. Det har de full mulighet til.

Miljøperspektivet blir ikke berørt reelt sett. En gjemmer seg bak formaliteter om påskefeiring i stedet for å gå inn på det som er det reelle poenget, nemlig at Stortinget

gav en entydig beskjed i 2005. Den beskjeden er ikke fulgt opp. En gjemmer seg bak formaliteter om påskefeiring. En tar heller ikke reelle miljøhensyn når en nærmest sier at det er bedre å brøyte en vei og la biltrafikken øke, framfor å ha beltevognkjøring på nivå med det en alltid har hatt.

Jeg håper statsråden vil kommentere dette litt.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 3105)

Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 4 og 5 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

S a k n r . 4

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad (Innst. S. nr. 205 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 49 (2006-2007))

S a k n r . 5

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Gjermund Hagesæter, Børge Brende, Ivar Kristiansen og Øyvind Halleraker om å innvilge Statoils søknad om utslippstillatelse for et kraftvarmeverk ved oljeraffineriet på Mongstad (Innst. S. nr. 208 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:5 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre 5 minutter hver.

Det foreslås i tillegg at statsråden får en taletid på inntil 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen – innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:54:50] (ordfører for sak nr. 4): I en sak som denne burde en gjerne anbefale folk å ha med surstoffmasken sin; det blir mye månelandingsprat og prat om ambisjoner i denne saken.

Generelt er det en del ting som komiteen er veldig enig om. En konstaterer at Regjeringen og Statoil har inngått en avtale om å opprette et selskap som skal arbeide for å teste ut ulike teknologiske løsninger for CO₂-rensing. Målsettingen er å ha ferdig et pilotanlegg for CO₂-rensing innen 2010 og implementere fullskala CO₂-rensing på

Mongstad i 2014. Investeringsbeslutningen for fullskala anlegg skal tas i 2012, men en skal begynne arbeidet med avtalen allerede i 2009. Opprettelse av teknologiselskapet og investeringsbeslutning for testanlegget skal skje i januar 2008, og Stortinget vil få dette til behandling i budsjettet for 2008. Det er en samlet komite som stiller seg positiv til at staten her bidrar til forskning og utvikling av en CO₂-verdikjede. Mongstad blir slik en arena for målrettet testing og utvikling av teknologi for CO₂-fangst.

Dagens tiltakskostnader anslås å være 700–2 000 kr pr. tonn CO₂, altså det samme anslaget vi har på Kårstø, men ambisjonen er selvsagt å redusere dette betraktelig. Eierforholdet i teknologiselskapet som skal opprettes, er 80 pst. på statens hånd og 20 pst. på Statoil. Utgiftene for 2007 anslås til 100 mill. kr.

Jeg konstaterer at ved bygging av fullskala anlegg på Mongstad skal staten dekke alle kostnader utover de kostnader som Statoil uansett får gjennom CO₂-kvoteregimet. Det innebærer at staten i realiteten dekker storparten av investerings- og driftskostnadene på fangstanlegget, i tillegg til transport- og disponeringskostnader på feltene. Staten vil derimot få eierskapet til en eventuell oppside som følge av inntektene fra en CO₂-verdikjede, hvis en får realisert den. Statoil tar på sin side risiko ved at de må dekke 100 pst. av eventuelle prosjektoverskridelser utover endringer i gasspris eller myndighetspålagte endringer.

Fra Fremskrittspartiets side konstaterer vi at hovedprinsippene i avtalen som her ligger til grunn, er i tråd med det Dokument nr. 8-forslaget som Fremskrittspartiet fremmet i fjor vår, og som da ble nedstemt av de øvrige partiene på Stortinget. Det en da sa, var at når staten krever CO₂-rensing og pålegger selskapene dette, skal også staten dekke alle ekstrakostnader. I mai i fjor var det fullstendig uaktuelt. På Mongstad er *det* prinsippet som skal gjelde.

Statoil får bygge et gasskraftverk uten krav om CO₂-rensing fra dag én, og staten tar alle ekstrakostnadene. På den måten har en heldigvis fjernet den teknologiske og den økonomiske risikoen som Fremskrittspartiet advarte mot, og som gjør at en faktisk får bygd gasskraftverk i Hordaland, noe som er høyst nødvendig med tanke på kraftsituasjonen i regionen.

Fremskrittspartiet er positivt til at staten bidrar til forskning og utvikling av en CO₂-verdikjede, bl.a. CO₂-rensing/håndtering, transport og injeksjon. Ved suksess er det mange fordeler. En kan få økte inntekter fra økt oljeutvinning. En kan få inntekter fra salg av teknologien, og en kan dermed også få redusert kostnadene som er pålagt oss gjennom globale CO₂-forpliktelser.

Samtidig skal en være litt nøktern når en snakker om månelanding på Mongstad. Det er veldig mange andre land og mange andre selskaper som også jobber med akkurat dette. Det å ha en debatt der vi i Norge later som om vi er de eneste som ser på det, blir litt vel selvsentret. Det er også viktig å ta med seg perspektivet om at skal en kutte CO₂-utslipp fra kraftproduksjon, er det for kullkraft, ikke for gasskraft, en bør implementere denne teknologien først. Det er fra kullkraftverk CO₂-utslippene er størst, og

det er der en har betydelig lokal forurensing i tillegg. Det perspektivet bør en ta med i dette arbeidet.

Fremskrittspartiet mener det er viktig at en har like CO₂-rammebetingelser for alle. Det er beklagelig at Regjeringen ikke har avklart noe om CO₂-rammebetingelsene for øvrige gass- og kullkraftprosjekter i Norge. Likebehandling av prosjekter må være en forutsetning, fordi når en ikke likebehandler, skaper det unødvendig politisk risiko, noe som gjør at man for andre kraftprosjekter enn Mongstad ikke vet hva man har å forholde seg til. Det betyr at i de delene av landet der en trenger betydelig volum og ny kraft fort, vil mange aktører sitte på sidelinjen uten å våge å ta investeringsbeslutninger. Jeg savner derfor de gode, generelle føringene i saken, slik at man for øvrige tilsvarende prosjekter får den nødvendige forutsigbarhet til å vurdere lønnsomhet og realisme på et tidlig stadium. Dersom Regjeringen mener at en slik likebehandling ville blitt for dyr, burde en heller frafalt kravet som sådant, istedenfor å risikere kraftsikkerheten.

Fremskrittspartiet mener det er viktig å sikre deltakelse fra norsk næringsliv. Regjeringens foreslåtte framdrift med CO₂-rensing på Mongstad i 2014 og Kårstø i 2011/2012 – det er i hvert fall planene, slik de er i dag – innebærer at norsk leverandørindustri i stor grad ikke får være med i konkurransen. Aker Kværner med sitt JustCatch-prosjekt ligger trolig lengst framme i løypa av de norske selskapene, og de sier selv at de trenger noen år ekstra for å kunne ha en fullskalaløsning klar. Jeg har merket meg gjennom media at de rød-grønne partiene strides internt om hva som er fornuftig. Jeg registrerer at Arbeiderpartiet og LO ofte sier at det her er viktig å få med norsk industri, mens Senterpartiet og SV mener at det er tidsrammen som er det viktigste, altså at Kårstø skal renses i 2014 – uansett norsk teknologi eller ikke.

Fremskrittspartiet mener at man må legge et løp hvor norsk næringsliv inkluderes i størst mulig grad. Det er liten grunn til at norske skattebetalere skal bidra med million- og milliardbeløp for at utenlandske selskap skal få testet ut sine teknologier på Mongstad. Det vil bare bidra til at eventuelle teknologiske gjennombrudd gir utenlandske selskap et forsprang på de norske selskapene. Det bør i så fall de utenlandske selskapene selv finansiere.

Miljøbevegelsen hevder at det viktigste er å rense CO₂-utslippene fra Mongstad snarest mulig, uavhengig av hvilken nasjon som leverer teknologien. Der er Fremskrittspartiet uenig. Dersom hovedpoenget er å redusere CO₂-utslippene snarest mulig på et generelt grunnlag, vil man på kort og mellomlang sikt få større utslippsreduksjoner til en lavere kostnad ved å gjøre det andre steder enn på Mongstad. Selskapet PointCarbon har antydnet at man gjennom internasjonal kvotehandel kan gjennomføre tiltak som koster 10–30 ganger mindre enn CO₂-rensing av gasskraftverk i dag. Statsministeren antydnet det samme, men sa det ville være 10–20 ganger billigere i utlandet. På komitehøringen den 29. mars i år uttalte Auke Lont fra ECON at CO₂-rensing av gasskraft var blant de mest kostbare CO₂-reduserende tiltak man har i dag. CO₂-rensing av kullkraft ville derimot være langt mer kostnadseffektivt. Dette framkom òg i en rapport fra Vat-

tenfall, der man sa at kostnadene for CO₂-rensing i dag ligger dobbelt så høyt som gjennomsnittlig kostnad for å redusere globale CO₂-utslipp med 27 milliarder tonn CO₂. Dette synet deler Fremskrittspartiet. Derfor mener vi at vi må se grundig på saken før vi tar en endelig investeringsbeslutning om et fullskala-anlegg.

Norsk ressursbruk når det gjelder å redusere CO₂-utslipp, må baseres på størst mulig globale kutt, gitt en viss sum penger. Det må gjøres uavhengig av geografisk beliggenhet og valgt teknologi. Dette må selvsagt skje parallelt med at Norge påtar seg et delansvar for å utvikle nye kostnadseffektive teknologier for framtidig CO₂-reduksjoner. Men vi bør holde hodet kaldt.

Fremskrittspartiet er skeptisk til at man skal forplikte seg til å investere i fullskala CO₂-rensing på Mongstad, uavhengig av kostnad. Totalkostnaden for prosjektet vil jo først framkomme når teknologiselskapet har fått utviklet og vurdert de ulike teknologiske løsningene. Derfor må Stortinget ta en grundig gjennomgang av prosjektet før investeringsbeslutning på Mongstad tas i 2012, ikke fordi man skal fraskrive seg ansvar, men rett og slett for å sikre at pengene brukes der man får mest nytte av dem. Vurdering av kost-nytte må være et vesentlig prinsipp i CO₂-arbeid. CO₂-rensing på Mongstad bør derfor ikke være et mål i seg selv, verken når det gjelder å bruke CO₂ til økt oljeutvinning, eller når det gjelder å innfri framtidige CO₂-forpliktelser. Vi må sikre at ressursene brukes der man får mest igjen. Derfor er det viktig at Stortinget her gir tydelige signal om at vi ønsker en overordnet tilnærming til CO₂-renseprosjekt.

Det foreligger nå CO₂-renseprosjekt på Kårstø, Mongstad og Tjeldbergodden, men det er svært liten koordinering mellom prosjektene. På Kårstø står staten ansvarlig for hele CO₂-renseprosjektet, og prosjektet preges av politisk stress for å innfri Soria Moria-erklæringen. På Mongstad er det derimot et fornuftig fellesprosjekt mellom Statoil og staten, med en relativt god avtale mellom partene. På Tjeldbergodden jobber Shell og Statoil ikke bare med CO₂-rensing, men med en hel verdikjede, uten å få særlig backing fra myndighetene. I tillegg har Hammerfest Energi, Skagerak Energi og Sargas luftet flere CO₂-prosjekt. Disse prosjektene må man se i sammenheng, slik at pilotprosjekt bygges der man får mest forsknings- og utviklingsnytte av dem, framfor at man legger politisk prestisje i geografisk plassering.

En helhetlig tilnærming vil således gi en langt bedre ressursbruk. I praksis kunne det f.eks. vært at man bygde et pilotprosjekt på Kårstø snarest mulig og deretter brukte erfaringene til eventuelt å bygge et fullskala CO₂-renseanlegg på Tjeldbergodden og/eller Mongstad. På begge disse stedene er det jo mye større CO₂-utslipp enn på Kårstø, og på begge steder er det oljeselskap som ønsker at dette skal realiseres. På Kårstø har man derimot ikke noe veldig tett samarbeid med Statoil. Man har ikke planer om noe pilotanlegg, og det er ikke noe oljeselskap involvert. Ved en helhetlig tilnærming får man bedre nytte av de investeringene som gjøres, både når det gjelder tid, framdrift, kostnader og erfaringer med teknologi. Dette er en

tilnærming som støttes av næringslivet, forskningsmiljøet og LO.

Jeg synes òg det er viktig å løfte fram andre CO₂-tilnærminger når vi bruker så mye tid på Mongstad, for det finnes en rekke spennende CO₂-prosjekt rundt i Norge, der man bruker CO₂ som en innsatsfaktor i videre produksjon. Det er bemerkelsesverdig at i de aller fleste tilfellene blir disse prosjektene nærmest forbigått i stillhet av det politiske miljøet.

På Institutt for energiteknikk har man lenge jobbet med prosjekt der man skal binde opp CO₂ til mineraler som olivin og ilmenitt. Man bruker CO₂ som en innsatsfaktor og får ut veldig verdifulle produkt i den andre enden. Shell har liknende prosjekt, der man ved å binde opp CO₂ kan lage murstein til byggeindustrien.

Selskapet EnPro har utviklet teknologi som kan gjøre sjøvann om til landbruksvann ved å binde CO₂ til saltene i sjøvannet. Man får rensert CO₂ fra et kraftverk i nærheten og får dermed tilgang til mer rent vann. I tillegg får man ut verdifulle produkt som natriumkarbonat.

I Rogaland utvikles det en biomembran som kan være med og bidra til å redusere naturens egne CO₂-utslipp, øke jordsmonnets fruktbarhet, redusere vannforbruket og tilpasse overflatetemperaturen til dyrkbart nivå. Testrapporter fra Spania, Nigeria og andre steder tyder på gode resultater, men med Regjeringen får man ikke engang til møter.

Norsk skogbruksnæring jobber med økt fokusering på skogplanting og bruk av trevarer i Europa for å øke CO₂-binding. Norske skoger binder tross alt netto 20 mill. tonn CO₂ årlig. Hvis det hadde vært med i vårt CO₂-regnskap, hadde vi allerede i dag mer enn innfridd Regjeringens løfte innen 2020. Jeg stusser over at de rød-grønne partiene ikke vier dette oppmerksomhet, verken i det virkelige liv eller i komiteinnstillingen. Men jeg er litt optimistisk på vegne av Fremskrittspartiet og den løsningen vi står for, for jeg har registrert at Regjeringen har vist betydelig evne til å ta en glideflukt fra standpunkt i Soria Moria-erklæringen over til det virkeligheten tillater.

I Soria Moria-erklæringen ble det slått fast at man skulle ha CO₂-rensing på alle nye gasskraftverk fra dag én. Dette ble veldig tydelig fortolket, spesielt av SV. Det gjaldt at anlegget skulle stå oppe fra dag én, ikke at man bare skulle være forpliktet til å rense en gang i framtiden. Her har Regjeringen vært på en glideflukt, og all ære til Arbeiderpartiet, som i tillegg har fått SV til å juble over den glideflukten. Fremskrittspartiet støtter Regjeringens politikk om ikke å stille krav til CO₂-rensing fra dag én.

Det er fortsatt langt fram til det første spadetaket blir tatt både på Mongstad og Kårstø. Dermed har man anledning til å sikre en bedre koordinering enn det som i dag er lagt til grunn, og jeg har derfor både tro på og håp om at Regjeringen vil ta til fornuft og koordinere disse prosjektene. Et godt eksempel er nettopp det som har skjedd med Kårstø-prosjektet i det siste.

Under budsjettbehandlingen i fjor stod Fremskrittspartiet alene og sa at den framdriften som Regjeringen hadde lagt opp til på Kårstø, om rensing innen 2009, ikke var realistisk. Derfor kuttet vi bevilgningen, og så sa vi: Bruk

heller litt av pengene på Tjeldbergodden og Mongstad. Vi fikk masse kjeft i denne sal for at vi ikke ville satse offensivt nok på dette. Jeg registrerer i revidert budsjett at Regjeringen nå innrømmer at det ikke var mulig det de sa. Dermed gir de indirekte Fremskrittspartiet rett i det vi sa i fjor høst.

Når enkelte nå senere i debatten sannsynligvis vil komme opp og angripe Fremskrittspartiet for at vi ikke er offensive nok, vil jeg minne om hva f.eks. representanten Heidi Sørensen sa under Stortingets budsjettdebatt 7. desember i fjor, der hun viste til at

«Fremskrittspartiet har et nettokutt på CO₂-rensing som er meget kraftig, og hvis man skulle ha gjennomført Fremskrittspartiets budsjett, ville vi ha stilt i klasse med Bush om å være den minst klimavennlige nasjonen i verden».

Det er god SV-retorikk, men nå fører SV akkurat den samme politikken som de da advarte mot.

Representanten Tore Nordtun sa:

«Vi kan godt sette oss mål (...) men vi må også levere når det gjelder disse målene.»

Regjeringen

«satser formidable summer på CO₂-håndtering ved gasskraftverket på Kårstø (...) Vi legger inn store summer for å få CO₂-rensing på plass innen utgangen av 2009».

Dette ble også sagt av representanten Nordtun, i budsjettdebatten. Nå ser vi altså seks måneder senere at det ikke er noe av dette som gjelder lenger. Han har måttet bite i seg ordene, fordi Arbeiderpartiet nå fører den samme politikken som Fremskrittspartiet sa var realistisk. Derfor er jeg positiv til en videre glideflukt fra Regjeringen i retning Fremskrittspartiet. Jeg ønsker dem velkommen etter.

Jeg er glad for at man i komiteen uansett har vært såpass enige om en del prinsipper på Mongstad at dette ble løst på denne måten, slik at ikke Statoil får en unødvendig stor risiko og kostnad ved det prosjektet som nå skal gjennomføres.

K e n n e t h S v e n d s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [11:10:20] (ordfører for sak nr. 5): Først vil jeg anerkjenne den jobben Regjeringen har gjort for å få til en avtale med industrien om å utvikle testanlegg for CO₂-håndtering. Det er bra at norsk industri vil være med på å utvikle løsninger for CO₂-håndtering av fossil energi knyttet til gasskraftverk. Inntil valget i 2005 var strategien å bygge ut ny kraftproduksjon fra gasskraftverk uten CO₂-håndtering. Dette ble møtt av en kraftig og godt begrunnet motstand fra miljøopposisjonen.

Så langt har det ikke vært økonomi i gasskraftverk. Men gjennom å utvikle en verdikjede som bruker CO₂ i oljeutvinning, ved statlig engasjement i bygging av infrastruktur, ved å utvikle billigere løsninger for CO₂-fangst i store volum, sammen med avgifter for utslipp av CO₂, kan vi nå se konturene både av nye løsninger og økt kraft-

produksjon basert på naturgass. Lykkes vi med denne teknologutviklingen, kan vi også vinne et globalt marked for CO₂-håndtering fra gass- og kullkraftverk. Dermed er miljøkrav med på å utvikle et nytt næringsliv.

Kristelig Folkepartis linje i gasskraftpolitikken vinner da fram, ved å si nei til nye konsesjoner uten CO₂-håndtering og legge til rette for forskning og utvikling av ny teknologi.

Med rosen for en samarbeidsavtale med industrien vil Kristelig Folkeparti samtidig løfte fram omkostningene og de kritiske punktene. Baksiden av avtalen knyttet til Mongstad er at de norske CO₂-utslippene vil øke, i alle fall i en periode fra 2010 til 2014. De økte utslippene på flere millioner tonn CO₂ vil gjøre det enda vanskeligere å oppfylle de norske Kyoto-forpliktelsene i 2012. I et klimaperspektiv er dette alvorlig.

Med dagens klimabølge som skyller innover landet, må det være lov å si at det er nokså rart at den regjeringen som har som mål at vi skal være en ledende miljønasjon, på kort sikt nettopp øker CO₂-utslippene. Dette er noe av begrunnelsen for at Kristelig Folkeparti er litt kritisk til avtalen mellom Statoil og staten. De økte utslippene fra Mongstad må få den konsekvens at vi kutter CO₂-utslippene på andre områder. Det er høyst rimelig at slike kutt kommer i Norge. Kristelig Folkeparti forventer derfor at Regjeringen gjør dette når den legger fram sine sektorvise klimahandlingsplaner i juni.

Kristelig Folkeparti mener at statsministeren og regjeringspartiene har oversolgt Mongstads rolle når det gjelder det såkalte månelandingsprosjektet. Testanlegget på Mongstad vil inneholde to–tre mindre pilotanlegg som bygger på kjente prinsipper fra andre anlegg i verden. Til sammen skal disse anleggene håndtere minst 100 000 tonn CO₂ fra 2010. Usikkerheten i prosjektet er knyttet til om en klarer oppskaleringen av pilotene til fullskala CO₂-fangst på om lag 1,3 mill. tonn. Den andre usikkerheten er knyttet til tidsskjemaet for en investeringsbeslutning i 2012. Kristelig Folkeparti registrerer at vi allerede er på etterskudd. Derfor er det nødvendig at Regjeringen forplikter avtalepartene tydeligere til at en investeringsbeslutning om fullskala CO₂-håndtering skal skje i 2012. Det er Regjeringens politiske ansvar å fjerne disse usikkerhetene fra prosjektet.

Regjeringens finansiering av Mongstad-prosjektet var nokså overraskende. Avsatte midler for CO₂-fangst på Kårstø omdisponeres til Mongstad. Ved framleggelsen av revidert nasjonalbudsjett ser vi at så å si hele Kårstø-bevilgningen forsvinner. Det er jo «å følge pengene», som den politiske venstresiden bruker som uttrykk, og ser vi på det og på praktisk politikk, vises det også prioriteringer.

I Kristelig Folkeparti konstaterer vi bare – litt lett oppgitt – at vi må stole på Regjeringens ord om at CO₂-fangsten på Kårstø ikke er forsinket. Men at de politiske løftene fra Soria Moria har sluttet å skinne, ja, det er vel lett å se. Min oppfordring til regjeringspartiene og statsråden er å ha fokus på de punktene i avtalen som skaper usikkerhet, og fjerne disse.

Jeg viser så til representantforslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet, Innst. S. nr. 208, angående å innvilge

Statoils søknad om utslippstillatelse for et kraftvarmeverk ved oljeraffineriet på Mongstad, som jeg er saksordfører for, og jeg anbefaler komiteens innstilling.

Terje Aasland (A) [11:15:45]: Den 16. oktober 2006 stod det å lese i VG:

«Kan marerittet Mongstad forvandles til et mirakel, gi Norge og verden det første storanlegg som fanger CO₂?»

På det samme tidspunktet stod det flere andre steder å lese at mange grupper truet med Mongstad-aksjoner. Men etter at samarbeidsavtalen om håndtering av CO₂ på Mongstad ble lagt fram, er aksjonsgruppene oppløst, og vi kan i dag i fred og harmoni legge grunnlaget for et svært viktig teknologi-, industri- og miljøprosjekt.

Vi har utvilsomt satt oss i førerretet for å få et av verdens første virkelig store CO₂-fangstanlegg på plass med ny teknologi. Om det kan kalles et mirakel eller ei, får andre bedømme, men det er et utvilsomt faktum at uten den handlingsviljen som Regjeringen utviser når det gjelder å satse på CO₂-rensing, ville det nå vært politiske stridigheter når det gjelder denne saken. Stridighetene er ikke nå lenger til stede. Det er heller ikke slik at det er andre aksjoner mot prosjektet. Slik sett kan det kanskje med berettigelse kalles et lite mirakel.

I det store bildet er klimaproblemene vår tids største utfordring, sett sammen med de enorme ulikhetene som er blant verdens befolkning, mellom fattig og rik, og mellom dem som har velstandsutvikling, og dem som ikke har. For å utjevne verdens forskjeller er det helt naturlig at verdens energibehov vil måtte øke i tida framover. I all hovedsak vil en slik økning skje basert på fossile energikilder, nettopp fordi fossile energikilder er de rimeligste å produsere elektrisitet ut fra. Utviklingen i disse landene har ingen mulighet til å velge en dyrere, men samtidig renere energiløsning uten vår hjelp og vår bistand. I det perspektivet har satsingen for å få fram ny renseteknologi vært helt avgjørende for om man kan oppnå et globalt gjennomslag for å rense CO₂-utslippene fra fossile energikilder verden over. Da ligger det altså i prosjektet at renseteknologien skal kunne konverteres, både til kullkraftverk og til industriutslipp for øvrig. Teknologiløpet som nå legges på Mongstad vil være avgjørende for å få fram nye rensemetoder som reduserer kostnadene og øker energieffektiviteten. Når Stortinget i dag vedtar å opprette et statsforetak som får til oppgave å forvalte statens interesser i CO₂-håndtering, er vi på en måte ordentlig i gang.

Så er det slik at arbeidet allerede er startet. Regjeringen har inngått kontrakt, mellom Olje- og energidepartementet og Grenland Group Technology, om oppdrag som prosjektdirektør for CO₂-renseanlegget på Kårstø. Dette vil gjøre det mulig å sikre en raskest mulig rensing av gasskraftverket som er under bygging på Kårstø, men i tillegg er det av stor betydning at de ulike CO₂-håndteringsprosjektene blir koordinert best mulig, noe mange har vært opptatt av. Fra Arbeiderpartiets side synes jeg dette er et utrolig viktig poeng. Vi er derfor nå godt fornøyd med at oppdraget som prosjektdirektør blir overført til det nye statsforetaket som i dag kan etableres.

Den satsingen som nå gjøres på CO₂-håndtering, har som mål å sette Norge inn i en ledende teknologisk og industriell posisjon. En slik posisjon kan bidra til et globalt gjennomslag, som jeg sa, for CO₂-håndtering av fossile energikilder, og det er der fokuseringen må rettes.

Så er det gledelig at et samlet storting står bak denne konkrete saken. Det er enighet om at staten skal bidra til forskning og utvikling for å få til en CO₂-verdikjede, deriblant CO₂-rensing, CO₂-håndtering, CO₂-transport og CO₂-injeksjon. Det er enighet om tidsløpet for å få fram fullskalarensing. Det er enighet om statens og Statoils ansvar. Det er enighet om vedtaket og ingen avvikende forslag i denne saken. Og det er bred enighet om at Mongstad er en god arena for testing og utvikling av teknologi. Det er bred enighet om at dette er en krevende og kostbar oppgave, men samtidig en viktig oppgave og et viktig prosjekt. Den enigheten synes jeg det er grunn til å være fornøyd med.

I arbeidet er det også viktig at norsk industri, innenfor rammene i EØS-regelverket, involveres og gis utfordringer i utviklingen av prosjektet. Et viktig grunnlag for å lykkes, tror jeg, henger sammen med at det er ulike aktører som skal være med i prosjektet. Ulike aktører vil være den kanskje viktigste motoren for å ha framdrift i prosjektet. I forpliktelsene som ligger i avtalen er dette inntatt positivt og svært viktig. Når vi nå starter dette arbeidet og mulighetene etter hvert kommer på bordet, er jeg også overbevist om at prosjektet vil drive fram og motivere til en bred forsknings- og utviklingsinnsats innenfor dette området. Det er faktisk slik at vi allerede i dag har mye kompetanse som kan tas i bruk.

Som en liten refleksjon: Jeg ble for flere år siden av et lite, men sterkt teknologimiljø i Grenland, et miljø som heter GassTEK, introdusert for det fantastiske scenarioet som lå i å bruke bioenergi som energikilde for selve fangstprosessen. Den gang var det virkelig et fjernt scenario. Men nå har Aker Kværner med «Just Catch» tatt dette inn i sitt prosjekt.

Vi vet at det er mange kompetansemiljøer som arbeider med CO₂-problematikken. Vi vet også, ikke minst gjennom Aker Kværners «Just Catch»-prosjekt, at det industrielle miljøet vil være med i ulike CO₂-prosjekter. Det synes jeg er positivt. Vi har derfor gjennom behandlingen av denne saken sagt egentlig i klartekst at vi ønsker at Regjeringen legger til rette for å få fram ytterligere prosjekter for CO₂-håndtering, hvor teknologiutvikling, demonstrasjon og kvalifisering av norsk teknologi kan starte raskt. Kårstø er tilsynelatende én slik arena, men det er flere. Jeg har full tillit til at olje- og energiministeren vil prioritere oppfølgingen av dette og velge gode muligheter for – skal vi si – kvalifisering av norsk teknologi, hvor industrien kan få arenaer.

Det er viktig å ta med seg at norsk kompetanse har løst de mest utenkelige operasjoner. Dette ser vi innenfor offshorerelatert virksomhet hver eneste dag. Det som var umulig for noen få år siden, er nå fullt ut mulig, og ikke minst lønnsomt. Et godt eksempel er hvordan industrien løste utfordringene knyttet til Kristin-plattformen. Her var gassens temperatur og trykk en utfordring som gjorde

feltet uvinnt bare for noen få år siden, men teknologien og kompetansen løste det. Nå tar de opp gass med en temperatur på 170 grader og høyt trykk. Plattformen ligger seks–syv kilometer unna selve feltet. Brønnene er lange høyvinkelbrønner, som går horisontalt gjennom reservoaret. Og vinkelen på boringen er nå mellom 75 og 88 grader. Ja, det er den høyeste vinkelen som noen gang er boret fra en flytende plattform. Dette er bare et av mange bevis på at kunnskap og teknologiutvikling faktisk skjer daglig, bare vi tror på det.

Jeg tror at ingen oppgave er umulig å løse, bare det er vilje og lønnsomhet bak det. Slik er det med dette prosjektet også, et prosjekt som inneholder flere goder. Det er et godt energitiltak, det er et godt enøktiltak, det er et godt industritiltak og ikke minst er det et godt og svært viktig miljøtiltak.

I dette prosjektet bør miljø- og klimamotivasjonen stå langt over de økonomiske perspektivene som saken har. Det synes jeg det er viktig å understreke. Da blir det på en måte feil det Fremskrittspartiet sier, at de har satt seg i førersetet for den prosessen som nå ligger her. Det er jo faktisk ingen realitet i det. Fremskrittspartiet har aldri og ville aldri dratt i gang noe løp for å få til CO₂-håndtering på gasskraftverk i Norge, ei heller noen teknologiutvikling. Det blir en floskel, med respekt å melde, men jeg er glad for at de nå er med, og at vi har et samlet storting.

Har vi tro og vilje nok til å satse slik at vi lykkes, så tar vi et viktig steg for å minske klimaproblemene. Og da har vi, for å bruke måne terminologien som Ketil Solvik-Olsen oppfordret til innledningsvis, tatt et stort og viktig skritt for menneskeheten.

Børge Brende (H) [11:25:27]: Jeg er glad for at det er perspektiver over debatten her i dag.

Grunnen til at CO₂ står på dagsordenen er jo at man globalt sett står overfor en stor og utfordrende problemstilling knyttet til klimaendringene. Hvis man ikke reduserer klimagassutslippene fremover, kan gjennomsnittstemperaturen på jordkloden øke med så mye som 6 grader i verste fall i dette århundre.

Samtidig har det den dimensjonen ved seg at det er utrolig mange som mangler elektrisitet i verden. Bortimot 2 milliarder mennesker har ikke tilgang på strøm. Hvordan skal man da greie å redusere klimagassutslippene og samtidig gi strøm til dem som ikke har det? Da tror – og mener – jeg at dette med CO₂-håndtering, altså det å ta ut CO₂ og reinjiserer den et sted, er en viktig løsning, iallfall som en brobygger mellom et samfunn som baserer seg veldig mye på fossile brensler, nærmere 80 pst., og et samfunn som i større grad baserer seg på fornybar energi.

Som brobygger er gass viktig i seg selv, sier Det internasjonale energibyrået. Hadde man erstattet et kullkraftverk i Kina med et gasskraftverk basert på gass fra Sibir, hadde CO₂-utslippene vært halvert. Så kan man ytterligere redusere utslippene gjennom å håndtere CO₂ og reinjisere den. Det kommer 20 pst. CO₂ ut uansett, men det er selvsagt mye bedre enn alternativet, og som denne broen er CO₂-håndtering veldig fremtidsrettet. Jeg synes derfor det er bra at Regjeringen nå satser så mye på CO₂-hånd-

tering som den gjør, men jeg tror også at man må erkjenne at dette er meget krevende. Når det gjelder gasskraftverk, er det mindre CO₂ tilgjengelig enn det er ved bruk av kullkraftverk, slik at det også i seg selv er en tilleggsdimensjon som er krevende.

Statsministeren sa jo i sin nyttårstale at dette er en månelanding. Jeg er enig med statsministeren i at det å håndtere CO₂ er utrolig viktig, men i proposisjonen sier Regjeringen:

«CO₂-håndteringen på Mongstad vil være ett av flere internasjonale prosjekter knyttet til arbeidet med å etablere løsninger for CO₂-håndtering.»

Norge er slik sett ikke alene om dette, heldigvis. Det er mange som har drevet på med dette ganske lenge. Dette prosjektet på Mongstad, i tillegg til prosjektet på Kårstø, er derfor ett av flere prosjekter.

Det som også viser at dette er særdeles krevende, er det vi nå opplever på Kårstø. Det var høy flaggføring i fjor høst i forbindelse med at prosjektet skulle komme på plass. Pengene ble bevilget. Høyre stemte for den halve milliarden som ble satt av i budsjettet, men jeg merket meg at det var ganske mange ironiske piskesnerter til Fremskrittspartiet, fordi de ikke stemte for det. De hadde visse forbehold knyttet til om det var gjennomførbart å holde den fremdriftsplanen som Regjeringen hadde lagt opp til. Nå viste det seg at den fremdriftsplanen ikke holdt.

Det er viktig at man nå jobber videre med dette, men jeg tror også det er viktig for ettertiden at man ikke jobber raskere enn at man har full kontroll med kostnadssiden ved det, og slik at det ikke i ettertid utvikler seg til et prosjekt som blir svært omdiskutert fordi det ikke har vært godt nok utredet, at man ikke har gitt departementet og Regjeringen og de som skal utføre dette, god nok tid til å jobbe. Jeg kritiserer faktisk ikke statsråden for å bruke tid her. Jeg tror det er fornuftig, for man må ikke sette CO₂-håndtering i vanry på grunn av at man er opptatt av å presse dette frem en ekstra måned eller to.

Dessuten har jeg vært – og er – opptatt av at dette må man også få arbeidsplasser igjen for i Norge. Tar CO₂ av, vil dette – i likhet med den norske vannkraften og den norske olje- og gassnæringen – kunne være et kjempepotensial for arbeidsplasser fremover. Forsknings- og utviklingsbiten av det er altså utrolig viktig. Hvis statsråden også kan sørge for at norske miljøer kan være aktuelle ved Kårstø, synes jeg det ville være veldig bra. Da lever jeg faktisk med at det tar noe lengre tid. Skal man først bruke 7 milliarder kr – det er ekstremt mye penger, og når man har sittet i budsjettkonferanser i en regjering, vet man at det ikke er hver dag en statsråd får lagt 7 milliarder kr på bordet, over noen år – synes jeg det vil være veldig beklagelig hvis ikke Norge også får fordeler av det, for dette er et forsknings- og utviklingsprosjekt, det er en industrikontrakt dette kan utvikles til. Jeg har faktisk tillit til at man nå drøfter dette grundig i Regjeringen, at man ikke lar seg presse av mer kortsiktige krav om at dette helst burde skjedd i går.

Når det gjelder Mongstad-prosjektet, er det vel kanskje lettere å inkludere norsk industri, men jeg har merket meg

at på Tjeldbergodden er det ingen norske selskaper som nå er prekvalifisert gjennom Statoils og Shells prosjekt der. Det er ikke fullt så bra som det er bra at vi nå sørger for en CO₂-håndtering. Vi må selvsagt også se på kostnadene ved dette i forhold til andre tiltak som er aktuelle. Man snakker om en tiltakskostnad, eller en håndteringskostnad, på ca. 700–2 000 kr pr. tonn CO₂ ved at anlegget ved Kårstø skal gå ganske mange timer. Går det færre timer, blir tiltakskostnadene enda høyere. Da får man virkelig perspektiv på dette, og det er da man også innser at det på mange måter er et FoU-prosjekt. Da er det særdeles viktig at ringvirkningene blir store, og at det har en overføringsverdi også til andre miljøer.

Hvis dette nå håndteres riktig, hvis man bruker den tiden som trengs, lytter til NVEs rapport, ikke lar seg presse til å gjøre noe overilt, tror jeg dette kan være Norges bidrag som olje- og gassnasjon til å få ned klimagassutslippene også andre steder i verden. At vi da tar en stor kostnad her, er det ikke tvil om. Men jeg tror også det er den prisen vi nå må betale for de eventyrlige inntektene vi har, knyttet til olje og gass. Men det kan selvsagt ikke brukes som argument på alle områder. Hvis vi først bestemmer oss for at dette skal være et område, må vi satse fullt og helt på det. Men jeg må bare gjenta at jeg håper statsråden iler langsomt i disse spørsmålene, slik at både direktorat og embetsverk tillates å sikre at dette også blir gjort på en teknisk god måte, selv om det er et veldig nytt område.

Så får vi håpe at vi om tjue år, når historien skal skrives, sier om disse beslutningene at Norge var tidlig ute med å introdusere teknologi for CO₂-håndtering og reinjisering, at dette hadde overføringsverdig, og at dette sammen med gassatsing generelt bidrog til å få ned CO₂-utslippene – og at man likevel hadde kommet opp med den elektrisiteten som var nødvendig.

Hallgeir H. Langeland (SV) [11:34:11]: Eg synest det er bra at me i dag får ei samrøystes oppslutning om dette gigantiske prosjektet. Me høyrde òg på nyheitene i dag at det norske folket no ønskjer seg ein sterkare innsats for å få ned klimagassutslappa. Folk flest er på parti med Regjeringa og meiner at tiltaka òg må skje på heimebane, og det er vel snart berre partiet for «folk flest» som ikkje er med folk flest. Det er jo greitt å ha med seg i den vidare debatten.

Eg vil rippa litt opp i historia knytt opp mot klimagassutslappa på norsk sokkel. Det er jo slik at den CO₂-avgifta som me har hatt, og som fleire av partia, ikkje minst Framstegspartiet, har prøvt å kutta på mange gonger, har medverka til at Noreg er i front når det gjeld miljøteknologi offshore. Prosjektet på Sleipner, der ein altså separerer ut CO₂ og deponerer det i Utsirabassenget, er eit eksempel på dette. Det er ei teknologitvilling som har fått internasjonale prisar fordi me har stilt krav, og fordi me har hatt høge avgifter. Nettopp derfor må ein òg jobba slik som ein gjer no, i samarbeid med Statoil, for å få fram ny teknologi, få fram nye prosjekt som gjer noko nasjonalt, men som òg ved teknologiske framskritt som på Sleipner kan bidra til at me får gjort mykje meir med dei globale utslappa.

Så vil eg minna dei frå Venstre og Kristeleg Folkeparti som klagar på tempoet når det gjeld framdrifta i denne saka, om at i førre periode bygde ein ut Snøhvit, som slemper ut ca. 1 million tonn CO₂. Kristeleg Folkeparti og Venstre – og Børge Brende – stilte ikkje eit einaste krav til reinsing på Snøhvit. No når dei er i opposisjon, har dei begynt å kjekka seg med å seia at *me* skal gjera det. Eg synest sjølvsagt at me skal ha fokus på Snøhvit òg, men ein bør ikkje gløyma si eiga historie når ein i dag kritiserer Regjeringa f.eks. når det gjeld Kårstø og tempoet der. Utvilsamt kunne SV tenkt seg eit mykje høgare tempo enn det me har klart å få til, men dette er det me klarer å få til i samarbeid med Statoil. Det er så langt vi kom denne gongen.

Allereie for tre–fire år sidan foreslo SV at ein på Grane-feltet og på Kristin-feltet skulle byggja CO₂-frie gasskraftverk offshore for å bruka CO₂-en som trykkstøtte og for å redusera våre klimagassutslapp. Ingen støtta det den gongen. Det er altså ein del år sidan. Men Hydro sa den gongen at utgiftene ved å gjera dette på Grane-feltet ville bli ca. 1,5 milliardar kr meir. Det betyr at det me gjer i dag, kunne hatt høgare tempo, det kunne me ha pressa fram tidlegare, men det har ikkje vore vilje til dette før. Men den viljen er no til stades ved at me har ei raud-grøn regjering som faktisk gjer noko.

Eg er glad for at den tenkinga som bl.a. SV har hatt, saman med Bellona, sjølvsagt og mange andre i mange år, om verdikjede, no verkeleg kjem opp og går. Eg er glad for at me får på plass forskning og utvikling, selskap, slik at det blir framdrift i det, og slik at me får den vinn-vinn-situasjonen som bl.a. SV har peikt på i fleire år knytt til å bruka CO₂-en som trykkstøtte og dermed redusera CO₂-utslappa samtidig som ein aukar inntektene til staten. Det er bra.

Det er bra at òg Framstegspartiet, som no påstår at alle andre kjem etter, kjem med i det gode selskap i denne saka. Så får me håpa dei gjer som folk flest, nemleg sluttar opp om Regjeringas politikk på heimebane, slik at me får gjort noko på heimebane òg – med støtte frå Framstegspartiet. Det hadde vore interessant, synest eg, om Ketil Solvik-Olsen og andre frå Framstegspartiet var med på «folk flest» sitt lag i denne saka.

Heilt til slutt vil eg seia at i debatten om gasskraftverk må me ikkje gløyma at dei tiltaka som Regjeringa har starta på og jobbar med når det gjeld ny fornybar energi, energieffektivitet – og ei rekkje tiltak som ikkje har knytt til seg CO₂ – òg må få større merksemd. 15 års gasskraftdebatt har ført til at fokusering på desse sakene tidvis har vore heilt vekke. No må ikkje energi- og miljøkomiteen i denne situasjonen gløyma dei mange tinga ein gjer og kan gjera på dette området.

Ola Borten Moe (Sp) [11:39:37]: Det er enighet om dette prosjektet – et samstemt storting vedtar det i dag. Det er viktig, og det er bra, fordi det gir en egen tyngde til veien framover, og fordi man samler seg rundt svært viktige mål. I det store bildet synes jeg dette er veldig interessant fordi det ligger et vesentlig teknologitvillingsperspektiv i saken. Ikke minst i global sammenheng er dette svært spennende og kan komme til å bli en av flere avgjø-

rende strategier for at vi skal nå våre globale mål og forpliktelser.

Jeg har også lyst til å peke på det faktum at Norge på dette feltet har et særlig ansvar for å gå foran. Det er flere som har vært inne på de inntektene vi har fra petroleums-eksport. De er store, og de kommer til å være store i over-skuelig framtid. I fjor hadde vi 357 milliarder kr i direkte inntekter til staten – i nasjonaløkonomien betydelig mer. Vi har snart 2 000 milliarder kr i pensjonsfondet, og enda er anslagene fra Regjeringen at vi ikke har utvunnet mer enn en tredjedel av de totale ressursene. Om det da koster 500, 600 eller 700 mill. kr i første omgang eller 1, 2 eller 3 milliarder kr å få dette prosjektet opp å gå, blir i et slikt perspektiv av underordnet betydning.

Så har jeg lyst til å si at det ikke bestandig har vært enighet om dette prosjektet, og det er ikke slik at det er tilfeldig at dette prosjektet nå har kommet dit det er i dag. Det er noen som er nødt til å gå foran, noen som er nødt til å sette standarden, og det er noen som er nødt til å legge rammevilkårene for at dette skal skje. Høyre sier at dette er viktig, at de stemmer for det, og at de støtter det. Samtidig er det slik at de understreker at de ønsker å gå videre med ytterligere gasskraftutbygging i Norge uten å stille krav til rensing. Jeg har lyst til å utfordre Høyre på om de tror det er konsistent at de på den ene siden sier at de støtter prosjektet, ideen bak prosjektet, og på den andre siden sier at de ikke har tenkt å stille krav om dette ved andre prosjekter. Selvsagt vil det da være slik at det bestandig er en unnskyldning for ikke å gjøre det, for ikke å få fram teknologien, for ikke å drive samfunnet og utviklingen framover i den retningen vi ønsker. På dette området, som på veldig mange andre, har vi sett at norsk næringsutvikling og verdiskaping har hatt godt av strenge krav, og at staten har pekt videre på miljø- og energisiden.

Det vil alltid være gode grunner til å vente. Det som er konklusjonen min her, er at hvis man bestandig legger hovedvekt på argumentene for å vente, vil man ikke bringe verden framover. Kristelig Folkeparti og Venstre, de gamle regjeringspartnerne, er på sin side svært skuffet over tidsperspektivet som vi drar i denne saken. Det synes jeg de har liten grunn til å være, spesielt sett i lys av det de presterte i forrige regjeringsperiode, der de altså, i motsetning til oss, gav tillatelse til bygging av et nytt gasskraftverk på Snøhvit med 1 million tonn CO₂ i utslipp – omtrent like stort som på Kårstø. Nå raljerer de over for sen progresjon i dette prosjektet. Det ble heller ikke igangsatt noe prosjekt under den forrige Bondevik-regjeringen. Det ble ikke gjort noe forsøk. Nå er det vi som går foran, det er vi som setter standarden. Jeg synes derfor det er svært lite sjenerøst av disse to partiene å være så kritiske til framdriften som de er.

Fremskrittspartiet prøver på sin side å tilta seg en rolle i klimapolitikken. Det synes jeg de lykkes forholdsvis dårlig med, rett og slett fordi de fullstendig mangler troverdighet i dette spørsmålet. En må i hvert fall begynne med å erkjenne at dette er et problem, at det er menneskeskapt, og at vi er nødt til å gjøre noe i Norge før innvendigene veier veldig tungt.

Selvsagt er dette et krevende prosjekt. Selvsagt vil man møte utfordringer framover. Men det er i grunnen den samme historien som norsk petroleumsvirksomhet bestandig har vært preget av. Det har vært store utfordringer. Man har løst dette i tur og orden. Man har resultatet en dag – en av de mest miljøvennlige, konkurransedyktige og ressurseffektive oljeutvinningssektorene i hele verden.

Så har jeg lyst til å avslutte med å si at hensynet til norsk industri og næringsutvikling også på teknologisiden er svært viktig. Men også der ser vi nå at Aker Kværners «Just Catch» har kommet mer på banen etter at de så at man mente alvor med at dette skulle gjennomføres på tid. Det viser at man trenger rammer, og at man trenger framdrift, for at dette skal gå, og det bidrar vi til her. Det er jeg glad for.

Gunnar Kvassheim (V) [11:45:02]: Et av de klareste bildene fra den gangen Soria Moria-erklæringen ble lagt fram og var ferdigforhandlet, var en begeistret Kristin Halvorsen som sa at mange års gasskraftstrid er nå over. Det bygde hun på to elementer i Soria Moria-erklæringen. Der står det at gasskraftverket på Kårstø skulle renses «innen 2009». Det andre elementet var at det ikke skulle gis nye konsesjoner for gasskraftverk uten krav om rensing fra dag én. Nå vet vi at Soria Moria-erklæringen var dårlig kvalitetssikret, og at de punktene jeg refererer til, først og fremst var formulert for å løse en politisk floke der og da, og ikke var en del av en strategi for å avblåse mange år med gasskraftstrid.

Nå vet vi at det ikke blir rensing på Kårstø i 2009. Vi vet kort og godt ikke når det blir rensing på Kårstø. Man beskriver kompliserte tekniske forhold og et krevende kostnadsbilde. Vi vet også at den nye konsesjonen som er gitt for gasskraftverk på Mongstad, ikke har krav om rensing fra dag én, slik som regjeringspartiene uten forbehold lovte. Vi vet heller ikke når det blir rensing på Mongstad. Vi vet at Regjeringen og samarbeidspartnerne skal ta en avgjørelse i 2012, og at både komplikasjoner i forhold til EØS, kostnadsmessige og tekniske sider, kan føre til at avtalen må avvikles, og at man ikke kan få til det man nå styrer mot.

Venstre mener at tillatelsen til å bygge gasskraftverk på Mongstad uten krav om rensing fra dag én, ikke burde vært gitt. For oss er usikkerheten knyttet til den videre prosessen altfor stor. Det er en patetisk situasjon at når landets miljøvernminister blir spurt om hva hun vil gjøre for å få ned klimagassutslippene, sier hun at jo, det arbeides med å få rensing på et gasskraftverk som ennå ikke er bygd, og som altså vil stå med store, økte utslipp i flere år – kanskje mange år.

Venstre støtter, slik saken nå står, de forslagene som ligger på bordet, for å få en løsning så raskt som mulig på Mongstad. Vi vil være pådriver for at de nødvendige midlene avsettes, for å komme til målet så raskt som mulig når konsesjon er gitt. Vi ser også at dette prosjektet kan få positiv betydning for andre prosjekt både i inn- og utland. Det er et viktig prosjekt for å få til håndtering av CO₂ på gasskraftverk, men det er ikke et enestående prosjekt. Når statsministeren og hans folk skal ankomme månen med

dette prosjektet, kan han risikere at det er relativt folksomt der, for det jobbes langs de samme linjer i mange land, og man har kommet like langt og til dels lenger enn man har gjort i Norge.

Når man nå legger opp til økte utslipp på Kårstø, burde det gis kompensierende tiltak med stor kraft som skal bidra til å få ned klimagassutslippene. Her ser vi altså at det tvert imot er slik at Norge holder seg med et svært dårlig støttesystem når det gjelder fornybar energiproduksjon, slik at spennende prosjekter ikke realiseres og flyttes ut av landet. Vi ser også at man drøyer med å komme med tiltak som skal bidra på andre sektorer.

Avslutningsvis har jeg lyst til å komme litt inn på det som representanten Langeland var opptatt av, nemlig historien. Langeland tar fundamentalt feil. Den forrige regjering sa i Sem-erklæringen at det ikke skulle være nye gasskraftkonsesjoner uten krav om rensing fra dag én.

Så la han til grunn Snøhvit-utbyggingen som de facto var avgjort av Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet, og som lå bare til formell avgjørelse. Det stod innskrevet i Sem-erklæringen. Det ble fulgt. Forskjellen i forhold til dagens regjering er at man hadde tydelige formuleringer både om Kårstø og Mongstad – som ikke blir fulgt. Og det å ha et løftebrudd på et så vitalt område som dette skiller ganske klart mellom dagens regjering og den forrige.

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:50:06]: Til foregående taler vil jeg si at det er mange som er opptatt av å lage sin egen versjon av historieskrivingen. Men la det ligge.

Det internasjonale energibyrådet anslår i sitt referansescenario at verdens energietterspørsel vil komme til å dobles fram mot 2030. Som det allerede er sagt, vil fossilt brensel dekke over 80 pst. av det globale energibehovet på dette tidspunkt. Resultatet er at de globale CO₂-utslippene vil kunne øke med hele 14 milliarder tonn fra nivået i 2004. Dette forteller oss med all tydelighet at vi må finne globale løsninger som tar hensyn til både den forventede veksten i energietterspørselen og klimaproblemene.

Med våre naturgitte ressurser og vårt fortrinn som en rik nasjon, har vi en unik mulighet og også et ansvar for å bidra til fortsatt å utvikle renest mulig energiproduksjon. Vår energiforsyning består i dag i hovedsak av vannkraft. Nå tar vi også i større grad gasskraft i bruk, og denne regjeringen vil at utslipp fra gasskraft skal renses.

Gjennom en sterk satsing på teknologiutvikling og tiltak for å redusere kostnadene for CO₂-håndtering, vil fangst og lagring av CO₂ kunne bli et klimatiltak med bred internasjonal anvendelse.

Ambisjonene for å utvikle teknologi for CO₂-håndtering på Mongstad er utfordrende, som allerede sagt, men det er også svært viktig i både et nasjonalt og et globalt perspektiv.

I det arbeidet som Regjeringen nå holder på med, skal det etableres et teknologiselskap på Mongstad som skal eie og drive testanlegg for fangst av CO₂. Formålet er å utvikle løsninger som skal redusere kostnader og teknisk og økonomisk risiko knyttet til fullskala CO₂-fangst. Olje- og energidepartementet er i prosess med både norske og

internasjonale selskaper med sikte på at det kan etableres et formelt samarbeid i løpet av juni. I perioden fram til formell etablering av teknologiselskapet og investeringsbeslutningen for testanlegget som planlegges i januar neste år, skal partene bl.a. forberede tekniske løsninger og budsjett for testsenteret. Oppstart av testanlegget skal skje i 2010. Staten og et kommersielt selskap har aldri tidligere inngått et tilsvarende samarbeid som det vi nå gjør på Mongstad. Staten og Statoil skal innen første kvartal 2009 arbeide fram en avtale om gjennomføring av fullskala CO₂-rensing. Investeringsbeslutningen skal tas i løpet av 2012. Jeg setter pris på at komiteen støtter det foreslåtte opplegget.

Internasjonalt er samarbeidet på Mongstad ett av flere spennende prosjekter innenfor CO₂-håndtering. Økt oppmerksomhet om fangst og lagring av CO₂ er positivt. Det er gledelig å observere det arbeidet som gjøres også i EU med å få på plass flere store pilotanlegg.

Jeg er også glad for at norsk industri ønsker å bidra til utvikling av forbedret teknologi for fangst av CO₂. Det er et viktig mål for Regjeringen å videreutvikle norsk kompetanse, slik at Norge kan bli ledende innenfor håndtering av CO₂. Etableringen av et teknologiselskap på Mongstad vil kunne gi gode muligheter for norsk industri.

Gjennom aktiviteten på Sleipner og Snøhvit har Norge allerede betydelig kompetanse innenfor håndtering av CO₂. Videre bidrar satsingen på CO₂-håndtering til teknologisk og industriell utvikling for norsk industri. Gassnova har i løpet av 2005 og 2006 fulgt opp viktige initiativ fra bl.a. Aker Kværner, Sargas og SINTEF med økonomiske midler.

Jeg vil avslutningsvis understreke at Regjeringen er opptatt av å se CO₂-håndteringsprosjektene i sammenheng, ikke bare når det gjelder transport og deponering av CO₂, men også med hensyn til den teknologiutvikling som skal finne sted. I en slik sammenheng vil eventuell etablering av flere testanlegg også bli vurdert. Det er Regjeringens ambisjon at vi skal bidra til å utvikle en framtidrettet teknologi som skal kunne anvendes langt bredere enn på noen få gasskraftprosjekter i Norge, samtidig som det også er et mål å legge til rette for ny industriell aktivitet i Norge.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:54:41]: Jeg bet meg merke i det siste som statsråden sa, at han ønsket å inkludere norsk industri.

Man har lagt opp et løp der Kårstø skal fullskalarenses innen 2012, mens Mongstad skal renses først i 2014. Industrien selv påpeker at denne tidshorizonten blir feil dersom norsk industri skal være med som en aktiv konkurrent. Ved at Kårstø blir renses i 2012, vil man subsidiere utenlandsk teknologi og gi den et forsprang. Hvordan henger dette sammen med det statsråden sa, at man vil stimulere norsk industri?

Det er hyggelig at det skjer på Mongstad i 2014, men det hjelper lite for norsk industri i den globale konkurransen hvis den samme regjering har subsidiert konkurrente-

ne to år tidligere. Betyr det at Regjeringen er villig til å se på helheten, slik at man faktisk får norsk industri inn både i pilotprosjektutvikling og fullskalarensing? Eller fastholder Regjeringen at 2012 skal gjelde for Kårstø, selv om det betyr kun utenlandsk teknologi på Kårstø?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:55:45]: Som jeg sa i mitt hovedinnlegg, er Regjeringen opptatt av å se disse prosjektene i sammenheng. Vi er også opptatt av å bidra til å utvikle norsk teknologi og norsk industri på dette området. Det er ikke aktuelt, som representanten sa, å subsidiere utenlandsk teknologi. Ved enhver avtale, enten det gjelder Mongstad eller Kårstø, skal leveransene skje på kommersielle vilkår, og det er ikke snakk om å subsidiere utenlandske bedrifter i denne sammenheng.

Vi er nå inne i et ganske omfattende arbeid for å få etablert teknologiselskapet og bringe inn ulike parter som skal delta i dette samarbeidet, både norske og internasjonale selskaper. Det vil være nødvendig for å få til den best tenkelige teknologitutviklingen i tiden framover, samtidig som vi skal nå de mål vi har satt oss på Kårstø og Mongstad. Som jeg understreket i mitt innlegg, er dette krevende å få til. Men målet om å bidra til å utvikle norsk teknologi står fast.

Børge Brende (H) [11:57:05]: Først må jeg si meg enig i det perspektivet som olje- og energiministeren drog opp i sitt innlegg, at 80 pst. av verdens energibehov dekkes av fossilt brensel, og at man må bygge bro over til et mer fornybart energisamfunn. Da er CO₂-håndtering og lagring sammen med bruk av naturgass viktig. At Norge kan bidra konstruktivt i utviklingen av dette, er viktig.

Det er også avgjørende at dette ikke blir en ren gavepakke til dem som sitter med eksisterende teknologi, som Mitsubishi og Fluor. Det er utmerkede selskaper, men det er også viktig at norske aktører får være med.

Det som også er avgjørende, er at Olje- og energidepartementet bruker den tid som er nødvendig, slik at det ikke blir store overskridelser, å la – tidligere – Mongstad.

Mitt spørsmål til statsråden, som har det konstitusjonelle ansvaret for dette, er: Føler han seg helt overbevist og rolig i forhold til de kostnadsanalysene som nå foreligger, og at det ikke blir store overskridelser på dette området?

Statsråd Odd Roger Enoksen [11:58:10]: Jeg tror det er viktig å minne om at de kostnadsanalysene som foreligger til nå, er gjort med det utgangspunktet vi har for å kunne vurdere kostnader på dette tidspunkt. Det er altså ikke innhentet tilbud. Dermed er selvfølgelig de vurderingene som er gjort, preget av den usikkerhet som ligger i nettopp det faktum. Det er ikke mulig for meg i dag å fastslå hva de endelige kostnadene vil komme til å bli. Det er også understreket i de dokumenter som Stortinget har fått.

Som jeg allerede har sagt, er det et mål for Regjeringen at også norsk industri skal kunne bli delaktig i dette. Vi vil bruke den tid som er nødvendig for å sikre en god og forsvarlig prosjektgjennomføring, slik at vi klarer å involvere norsk industri på en tilstrekkelig måte.

Prosjektet i Norge følges med stor interesse fra andre. Det er ikke det eneste prosjektet i verden, men vi er tidlig ute. EU-kommisjonen sier at Norge kan bli en modell for andre. Derfor er det viktig at vi gjør dette på en slik måte at vi får en god gjennomføring, slik at vi ikke setter arbeidet med CO₂-håndtering tilbake i tid fordi vi ikke gjennomfører prosjektet på en best mulig måte.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [11:59:34]: Statsråden sa i sitt innlegg at han var glad for at Stortinget støttet det foreslåtte opplegget i forhold til en investeringsbeslutning i 2012.

Som jeg understreket i mitt innlegg, er det viktig at man tar bort den usikkerheten som foreligger med tanke på å kunne ta beslutninger i 2012. Noe av denne usikkerheten er nettopp oppskaleringen i forhold til teknologi. Vi vet at vi skal begynne å rense 100 000 tonn ved to–tre ulike testanlegg, og så skal vi opp til 1,3 millioner tonn – og det skal skje i løpet av fire år.

Statsråden vet fra tidligere innlegg som jeg har hatt, at jeg har et stort engasjement når det gjelder dette, og min utfordring til statsråden blir: Hvordan ser statsråden at det er mulig å oppskalere dette på fire år, når teknologimiljøene våre sier at man bare kan oppskalere tre ganger?

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:00:39]: Dette er en avtale som er inngått med Nordens største industriselskap, som har 40 års erfaring med store prosjekter på norsk sokkel – som er en del av denne avtalen som fastlegger et slikt tidspunkt. Jeg har faktisk stor tiltro til Statoils kunnskap og evne til denne typen prosjektgjennomføring.

Vi er også nå i forhandlinger med både norske og internasjonale selskaper som vil være med i dette teknologitutviklingsarbeidet som vi skal gjøre framover, og også disse selskapene går inn i fase 1 på de premissene som ligger i kontrakten mellom staten og Statoil. Selvsagt kan det oppstå ting underveis, for det er, som representanten understreket, et stort og komplisert prosjekt, men jeg har den tiltro til Statoil at de ikke ville ha gitt seg ut på et sånt løp hvis de ikke mente at det var forsvarlig. Fra vår side mener vi at dette er mulig og forsvarlig, og vi arbeider ut fra den tidsplanen.

Gunnar Kvasheim (V) [12:01:48]: Statsministeren har ved en rekke anledninger forsikret Stortinget om at Sem-erklæringen skal innfris punkt for punkt. Nå vet vi vedrørende det vi diskuterer i dag, at den ikke blir innfridd på to viktige områder, nemlig når det gjelder Kårstørensing og rensing av gasskraftverket på Mongstad fra dag én. Det kunne vært nyttig å få høre statsrådets synspunkt på grunnen til at disse to løftene brytes. Skyldes det at Soria-Moria-løftene på dette området ikke er oppriktig ment, eller skyldes det at de ikke er skikkelig faglig vurdert?

Siden statsråden også stilte spørsmål ved min historieframstilling, vil jeg utfordre ham for å få vite på hvilket punkt den forrige regjeringen brøt med Sem-erklæringen når det gjaldt gasskraftpolitikken? Nå har jeg dokumentert to punkter der dagens regjering bryter sin politikk, og

det kunne være oppklarende å få greie på på hvilke områder av gasskraftpolitikken den forrige regjeringen brøt med Sem-erklæringen.

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:02:52]: Meg bekjent har aldri statsministeren garantert å oppfylle Sem-erklæringen. Det var nok en jobb som den forrige regjeringen burde ha påtatt seg. Det er en helt annen erklæring denne regjeringen jobber ut fra.

Når det gjelder historieskrivningen, vil jeg minne representanten Kvasheim på at riktignok var konsesjonen på Kårstø gitt for den forrige regjeringen tiltrådte, men den forrige regjeringen hadde altså hatt mulighet til å starte arbeidet med CO₂-håndtering på Kårstø. Da hadde vi kanskje kunnet være på plass i 2009. Dette kraftverket startes opp i 2007. Det så ikke ut til å bekymre den forrige regjering vesentlig at vi fikk flere år uten rensing.

Når man viser til at det var Stoltenberg I-regjeringen som la premissene for Snøhvit, er for så vidt det riktig, men hvorfor satte ikke den forrige regjeringen i gang et arbeid for å få til CO₂-håndtering også på Snøhvit? Så jeg må si, med all respekt, at man burde feie for egen dør før man feier for andres i denne sammenheng. Det var det jeg henviste til i min replikk om historieskrivning.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:04:02]: La meg først si at statsråden har en veldig dårlig sopelime, for Gunnar Kvasheim har helt rett i at den forrige regjeringen satte i gang en del CO₂-teknologiutviklingsprosjekt. Og når denne regjeringen ikke klarer å få til CO₂-rensing på Kårstø i løpet av sin regjeringssperiode, så er det ingen grunn til å tro at en plussing kunne tryllet fram en teknologi i forrige periode – forskningen går tross alt framover. Det er ikke slik at man finner opp noe i 2005 som en glemmer i 2007. Det er omvendt.

Men jeg vil tilbake til mitt spørsmål, som jeg ikke fikk svar på. Første fullskala anlegg for CO₂-rensing skal være på Kårstø – etter Regjeringens politikk. Så sier en at en skal få med norsk industri – ja, på Mongstad er det veldig hyggelig i 2014, men mitt poeng var at hvis en gjennomfører dette og skal ha utenlandsk industri inn i 2012, sier norsk industri selv at det vil ødelegge for konkurransemulighetene. Da hjelper det ikke at statsråden har et mål om å involvere norsk industri mest mulig, når virkemidlene til Regjeringen tilsier at det er utenlandske konkurrenter som her stikker av med gevinsten. Kan statsråden kommentere det?

Statsråd Odd Roger Enoksen [12:05:09]: For det første vil jeg anbefale representanten å ta en titt i den forrige regjeringens budsjett for de fire årene og se hvilket arbeid og engasjement som ble lagt ned i forhold til håndtering av CO₂.

Når det gjelder spørsmålet om inkludering av norsk industri, avviser jeg på ingen måte at det kan bli aktuelt å inkludere norsk industri også på Kårstø. Som jeg sa i mitt hovedinnlegg: Vi utelukker heller ikke at det blir flere enn ett testanlegg. Det er altså et mål å få dette til, men jeg vil også minne representanten på at det faktisk ikke er mulig

å peke på en enkeltbedrift og si at det er denne bedriften som skal delta i et prosjekt som er underlagt visse statsstøtteregler. Vi vil så langt som mulig legge til rette for at norsk industri skal kunne delta i disse prosjektene, men vi har altså også visse regler og retningslinjer å forholde oss til, og vi jobber innenfor disse.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Den innkalte vararepresentant for Oslo Aud Kvalbein har tatt sete.

Tore Nordtun (A) [12:06:36]: På mange måter er dette en historisk dag – ikke bare det vedtaket vi gjør om CO₂, men det er også historisk at vi har en såpass bred og god innstilling fra komiteen. Som saksordfører sa: Når en ser totaliteten og forslag til vedtak som vi inviteres til å vedta i dag, er det enstemmighet fra komiteens side, og slik vil det også bli i stortingsalen når endelig vedtak blir gjort. Det er en unik sak, fordi det er en samarbeidsavtale om håndtering av CO₂ på Mongstad, og det er på mange måter et gjennombrudd. Her legger vi en skisse for hvordan vi skal utvikle et av de største prosjektene i Norge i framtiden i et miljømessig perspektiv og ta grep om en samarbeidsavtale mellom staten og et kommersielt selskap, for å få det inn i de riktige rammene.

Jeg synes også det er veldig viktig at vi skisserer målsettinger. Vi har mål, og Regjeringen leverer i forhold til disse målene. Det er unikt. Jeg bet meg merke i hva Kvasheim sa da han prøvde å raljere over Soria Moria-erklæringen. – Jeg tror han brukte Sem-erklæringen litt feil også. Vi er kommet to år på vei, og her er det et prosjekt. Vi begynner nå aktivt å levere, og staten går aktivt med. Vi går med fordi vi står overfor en av de største utfordringene på miljøsiden, nemlig håndtering av CO₂. Håndteringen av CO₂ må ses ikke bare i et nasjonalt perspektiv, men i et internasjonalt perspektiv i aller høyeste grad. Det er derfor dette prosjektet blir lagt merke til ute i Europa og i verden ellers. Vi sitter nemlig nå i førerretet. Vi kan få til et framtidsrettet prosjekt – vi ikke bare kan, men skal få det til. Dermed kan vi feste tillit til dette framover i tid. Jeg tror også det er viktig for Norge som stor eksportnasjon av fossile brensler at vi tar både etisk og moralsk ansvar ved å sette oss i førerretet på dette området.

Når jeg sier at vi leverer: Det har vært mye snakk om budsjett i denne sammenhengen. Men også i siste budsjett, i inneværende års, og også det som er kommet nå i revidert, vrir vi egentlig budsjettene i den retningen vi vil ha dem for å få disse prosjektene tidligst mulig på plass. Så man kan stole på myndighetene og på at vi påtar oss forpliktelser her, både innen forskning og innen utvikling.

Jeg må også si at det er et paradoks i denne saken. La meg sitere fra siste side i innstillingen, der et stort mindretall i komiteen sier:

« (...) og at Regjeringen aktivt må arbeide for å selge ned statens andel. Økt privat eierskap vil være med på å bidra til å kvalitetssikre at de tekniske og teknologiske valg som gjøres, blir mest mulig tilpasset et fremtidig eksportmarked for CO₂-renseanlegg.»

Jeg må si at jeg stiller meg litt undrende til de formuleringene som er brukt her av opposisjonen, at man signaliserer at man skal tone ned statens engasjement i denne saken, at vi skal kommersialisere maksimalt og frskrive oss statlig ansvar. Vi skal få det ut på markedet, markedet skal håndtere det. Nei, det vil ikke vi. Det er viktig at staten her sitter i førersetet og viser vei sammen med et selskap. En slik avtale er det derfor maktpåliggende å få til.

Helt til slutt savner jeg litt det miljømessige perspektivet i debatten. Som statsråden var inne på, regner vi med – og all forskning viser – at over 80 pst. av det globale energibehovet i 2030 vil dekkes av fossile brensler! Det synes jeg er det aller viktigste. Det er egentlig i dette perspektivet vi må se det vi gjør – når vi ser de store utfordringene vi har med å håndtere utslippene av CO₂ i verden. Vi må ha flere slike prosjekter på plass. Vi må ha norsk teknologi inn i slike prosjekter for å utvikle denne nye framtiden som vi på mange måter tar det første skrittet inn i med de vedtakene vi gjør i dag.

Olav Akselsen (A) [12:11:40]: Dette er ein gledens dag. Vedtaket om CO₂-håndtering på Mongstad er som eit Kinderegg – ein får oppfylt fleire ønske på éin gong: Ein tryggjar arbeidsplassane og det industrielle miljøet på Mongstad, ein bidreg til å gje Noreg ein ny, leiande miljøteknologi, ein får samla og fanga utsleppa frå Noregs største CO₂-kjelde, ein får brukt gass til energiproduksjon og dermed redusert importbehovet, ein legg grunnlaget for å bruka CO₂ som trykkstøtte i oljeproduksjon, og for ein gongs skuld er det eit samla storting som stiller seg bak ei stor og viktig energi- og miljøpolitisk satsing – rett nok med litt ulik grad av entusiasme.

Denne saka er svært viktig for utviklinga av framtidens Noreg og forhåpentlegvis òg for kampen mot dei globale utsleppa. Denne saka markerer starten på ein ny æra i norsk industrihistorie, men ho markerer òg ei fortsetjing. Gjennom konsesjonen til kraftvarmeverket på Mongstad gjev ein òg grønt lys for ei opprusting av raffineriet på Mongstad. Dette er den viktigaste arbeidsplassen i Nordhordland. No er denne arbeidsplassen sikra for mange tiår framover. Raffineriet på Mongstad er òg eit av dei viktigaste vidareforedlingsanlegga for norsk olje. På Mongstad gjer ein råolje om til oljeprodukt med høgare verdi. Dermed får det norske samfunn og den norske stat store inntekter.

Mongstad-raffineriet er i dag Noregs største utsleppskjelde for CO₂. Raffineriet er òg ein av Noregs største energibrukarar og bruker faktisk like mykje energi som Oslo by. Den teknologien som blei brukt då Mongstad blei bygd, var svært lite effektiv i forhold til den teknologien som finst i dag. Energibruken og utsleppa pr. produsert eining er svært høge. Det er derfor heilt nødvendig med ei oppgradering av raffineriet på Mongstad. Eit raffineri treng først og fremst varme. I dag bruker ein store mengder olje for å laga denne varmen. Med den opprustinga som no skal skje, vil ein få ein dramatisk betre energieffektivitet, og utsleppa pr. eining vil gå ned. Kraftvarmeverket er heilt avgjerande for å få til denne opprustinga av Mongstad. Eit nei til dette verket er derfor ja til inef-

ektivitet og unødvendige utslepp på Mongstad også i framtida.

Alternativet til ei opprusting av Mongstad hadde vore ei gradvis nedbygging. Statoil ville sannsynlegvis òg ha investert i eit EU-land dersom investeringane på Mongstad ikkje hadde vore moglege. Då hadde stor verdiskaping blitt flytta utanlands. Dersom oppgradering av Mongstad-verket hadde skjedd i EU, ville ein i tillegg fått eit titals millionar i miljøstøtte òg før CO₂-reinsing.

Krafta som kjem frå varmeverket på Mongstad, skal etter planen brukast til å driva Troll-feltet. Etter som trykkel fell, er det behov for store kompressorar for å få gassen fram til marknaden. Når alle kompressorane er på plass, vil dette trekkja like mykje straum som det ein i dag bruker i Bergen by. Denne straumen finst i dag ikkje i denne regionen. Det er derfor planlagt store overføringskabelar gjennom Hardanger og til sentralnettet. Men heller ikkje i sentralnettet finst det tilgjengeleg kraft i eit normalår. Derfor må denne krafta importerast. Eit kraftverk på Mongstad vil utsetja dette behovet. Naturinngrepa og importbehovet blir sterkt redusert.

Planane om CO₂-fangst gjer eit godt miljøprosjekt endå betre. Det er berre rett og rimeleg at eit av verdas rikeste land gjer ein innsats for å få ned CO₂-utsleppa, og ikkje minst at me bruker store ressursar på ny teknologi. Mongstad er viktig for Noreg og våre forpliktingar, men det er endå viktigare i ein internasjonal samanheng. Eit nytt kolkraftverk blir bygt i Kina kvar fjerde dag, og dersom me kan bidra med ny teknologi som kan reinsa desse, er det langt viktigare enn dei utsleppsreduksjonane som me greier å få til i Noreg.

Dessverre er oljeproduksjonen i Noreg på veg ned. Det er derfor viktig at me får til ny teknologi som òg kan auka utvinningsgraden og levetida på norske oljefelt. Det er veldig positivt dersom ein kan løysa eit miljøproblem samtidig som me greier å auka utvinninga av norsk olje.

Etter å ha høyrte debatten i dag, meiner eg fleire burde ha slått seg på brystet og vore stolte av det dei no er med på. Eg trur eg vil avslutta med å sitera Jens Book-Jensen, som sa: «Det er lov å være blid.»

Presidenten: De talerne som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Karin Yrvin (A) [12:17:08]: De unge har sagt det lenge. De har gjort en formidabel innsats for å få oss til å forstå at holdbarhetsdatoen på dagens klima er i ferd med å gå ut.

I den siste rapporten fra FN's klimapanel har 2 500 vitenskapsfolk kommet fram til en omforent konklusjon. Med over 90 pst. sikkerhet kan de nå slå fast at menneskeskapte utslipp av klimagasser skaper global oppvarming. De 20 varmeste årene som noen gang er målt, har vært i løpet av de siste 25 årene.

Å ikke erkjenne de unges iver, og forskeres kompetanse, er å vende ryggen mot framtiden. Regjeringens satsing på miljø er en anerkjennelse nettopp av miljøforskernes og de engasjertes innsats – fra Blekkulf til miljødetek-

tiven, fra Bellona og Natur og Ungdom til Naturvernforbundet, fra AUF til SSB.

For å komme videre i kampen for en bærekraftig utvikling må vi evne å finne løsninger globalt, og vi må evne å finne løsninger som ikke blokkerer bruken av ny teknologi, men som nettopp utfordrer våre folk på skoler, ved universitet, på høyskoler og i bedrifter til å tenke nytt, til å tenke videre, til å gå foran.

Regjeringens miljøsatsing bunner i en tro på at vi ikke trenger å si nei til utvikling, men at vi kan løse utfordringer ved hjelp av ny teknologi, ved hjelp av framskritt. Og det har vi fått støtte for.

Der det i årevis i Norge har vært handlingslammelse, tar Regjeringen historisk grep. Der det har vært stillstand, er det nå bevegelse, og der det har vært konflikt, er det nå konsensus.

Norge skal være et foregangsland. Vi skal gjøre en betydelig innsats for å få ned utslippene i vårt eget land. Og vi skal gjøre en betydelig innsats for å bidra til reduksjon av utslipp i andre land. Begge deler er viktig. Vi må klare å løse verdens energiutfordringer på en måte som ikke forverrer klimaet. Hjemme er det flere tiltak som skal settes i gang, og i dag er dagen for å befeste at vi skal ha et fullskala renseanlegg for CO₂ fra gasskraftverket på Mongstad.

Når vi nå bruker mange milliarder kroner på å utvikle denne teknologien på Mongstad, er det mye mer enn et industriprosjekt, det er et gigantisk kunnskapsprosjekt og miljøprosjekt. Staten tar denne regningen fordi vi tror gevinsten blir så stor om vi når de målene vi har satt oss.

Vi vet at det går an å rense CO₂. Men ennå er ikke teknologien klar til å rense CO₂ i fullskala på gasskraftverkene og å gjøre det lønnsomt. Vi har satt oss som mål å videreutvikle denne teknologien.

Mye er på gang i flere land, men med Mongstad-prosjektet er Norge helt i front med å få på plass teknologi som kan gjøre rensing lønnsomt på et anlegg i stor skala. Ingen andre har lyktes med dette ennå. Først når det blir billigere å rense CO₂-utslipp enn å kjøpe kvoter, vil vi få det gjennombruddet som trengs for å få ned utslippene av klimagasser globalt.

Vi er stolte av at Mongstad-prosjektet nå kommer i gang.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 4 og 5.

(Votering, se side 3105)

S a k n r . 6

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, André N. Skjelstad, Gunvald Ludvigsen og Leif Helge Kongshaug om et enklere og bedre regelverk for lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer (øl, vin og sider) (Innst. S. nr. 184 (2006-2007), jf. Dokument nr. 8:37 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske fra helse- og omsorgskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hvert parti.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslår presidenten at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [12:21:17] (ordfører for saken): Representantforslaget fra representantene Sponheim, Skjelstad, Ludvigsen og Kongshaug inneholder fire forslag. Det første går på at man skal kunne få informere om produktene sine på Internett, det andre at man skal kunne selge flasker med lokalprodusert alkoholholdig drikke, som sider. Det tredje gjelder en automatisk salgsrett gjennom polet, og det fjerde gjelder fritak for alkoholavgift for de første 4 000 literne som produseres.

Forslaget fra de nevnte fire representantene går flere skritt videre enn da Venstre hadde landbruks- og matministeren i forrige stortingsperiode. Et flertall i komiteen bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti peker i merknadene på at daværende landbruks- og matminister Lars Sponheim ikke fremmet forslag eller tok noe initiativ til at lokale produsenter også skulle få mulighet til å selge alkoholholdig drikke i egen virksomhet utover skjenking. En grunn til dette er nok at å gi en slik åpning naturligvis vil utfordre vinmonopolordningen.

Et større flertall, alle partier bortsett fra Fremskrittspartiet, understreker at det ikke er ønskelig å unnta salg av lokalt produserte produkter med over 4,75 volumprosent alkohol fra vinmonopolordningen.

Et annet flertall, regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti, støtter ikke forslaget om produktopplysning på Internett for lokale produsenter. Reklameforbudet står altså fast. Alkoholloven setter grensen ved dem som driver nettbutikk med salg av alkohol, og det er altså Vinmonopolet.

Når det gjelder forslaget om rett til automatisk å få selge lokalprodusert sider på polet, understreker flertallet, alle bortsett fra Fremskrittspartiet, at ingen produkter bør unntas fra Vinmonopolets kvalitetskrav.

Så til avgiftssystemet, som er et alkoholpolitisk virkemiddel. Å unnta fra avgift de første 4 000 literne vil føre til en forskjellsbehandling. Det vil være konkurransevridende i forhold til andre alkoholholdige drikkevarer med samme alkoholinnhold og får altså ikke komiteens tilslutning.

Så til en merknad fra Fremskrittspartiet og Venstre om at Senterpartiet ikke viser særlig vilje til å tilrettelegge for småskalanæringsutvikling i distriktene knyttet til landbrukseiendommer. Jeg mener at denne påstanden faller på sin egen urimelighet. Utgangspunktet er – og det er det faktisk aksept for, og har vært aksept for – at alkohol er en vare som skal behandles annerledes enn andre varer.

Forslaget slik det foreligger fra Venstre, vil bryte med den alkoholpolitiske linjen som sikrer monopolordningen, som altså er et viktig alkoholpolitisk virkemiddel som det faktisk er stor enighet om i denne salen. Men det er altså lov å produsere alkohol og skjenke alkohol med utvidet kommunal skjenkebevilning, mens salg av flasker ikke er lov. Derfor ber flertallet, bestående av regjeringspartiene og Høyre, Regjeringen «vurdere endringer i alkoholloven der egenproduserte produkter som inneholder inntil 4,75 volumprosent kan selges i kraft av utvidet detaljomsetningsbevilning i tilknytning til produksjonsstedet på bestemte vilkår, og komme tilbake til Stortinget med eventuelle lovendringsforslag». Dette er mulig uten å utfordre vinmonopolordningen, og det vil gi produsentene en mulighet for salg som de i dag ikke har. Det er altså teknisk mulig, og det gjøres i mange sammenhenger, å avalkoholisere et produkt til en lavere alkoholprosent, og mange vil mene at produktet ville kunne presenteres på en fullgod måte med en lavere alkoholprosent.

Så er det også viktig å understreke at dersom man har en statlig tilvirkningsbevilning, kan lokale produsenter drive med engrossalg av sine produkter. Men detaljomsetning der varene har en alkoholprosent over 4,75, mener flertallet fortsatt skal skje gjennom Vinmonopolet.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [12:26:38]: Hva tidligere regjeringer har gjort, fratar ikke nye regjeringer muligheten til å kunne vedta noe annet.

Satsing på lokal produksjon av mat og drikke basert på lokale råvarer er viktig, og en riktig strategi for norsk landbruk, ikke minst sett i lys av de utfordringer norsk landbruk står overfor relatert til WTO-avtale og en globalisering hvor det blir viktigere og viktigere å gi norsk produksjon, distribusjon og servering rammevilkår som ikke fratar bøndene mulighet til å konkurrere på lik linje med det øvrige Europa.

Snur vi oss rundt og ser på hva som er vanlig praksis ellers, med gårdsturisme, småskalaproduksjon og salg, befinner Norge seg så til de grader på sidelinjen, og det er dårlige signaler Regjeringen her gir til distriktene når den ikke ønsker en slik type produksjon. Dette er viktig for å opprettholde et levende og aktivt bygdesamfunn i hele landet.

Det er også slik at dagens regelverk knyttet til produksjon, distribusjon og servering ofte er en hemske for at produsentene skal lykkes. Ikke minst gjelder dette for lokale produsenter av alkoholholdige drikker, som møter unødvendig motstand gjennom lovverk og gjennom avgiftssystemet. Vi mener det er nødvendig med en helt annen og mer velvillig politikk hvis vi i Norge skal lykkes med å stimulere flere til lokal produksjon basert på lokale råvarer. Bonden er en selvstendig næringsdrivende, og det er viktig at gründermentaliteten får en større plass i landbruket.

Fremskrittspartiet støtter forslaget og ønsker å endre alkoholloven slik at lokale produsenter av alkoholholdige drikker med alkoholinnhold på over 4,75 pst. får tillatelse til demonstrasjonssalg og servering ved besøk i produksjonslokaler eller i tilknytning til disse.

Det vil også være viktig for å stimulere til produksjon og salg at man for lokalt produserte alkoholholdige drikkevarer får en automatisk rett til prøvesalg gjennom Vinmonopolets distribusjonsledd. Det eneste vi ikke støtter, er at dette skal skje gjennom provenynøytral omlegging av produksjonsavgiften på alkohol. Vi mener generelt at avgiftene på alkohol, en lovlig omsettelig vare, må reduseres slik at vi ikke bygger byråkrati og fremmer særbehandling av en produsent framfor en annen.

At Kristelig Folkeparti ikke støtter denne typen distriktsfremmende tiltak, er ikke noe nytt. Det er heller ikke nytt at Arbeiderpartiet og SV går imot. Men det er merkelig at Senterpartiet, som ynder å representere bonden og distriktene, gjør 180 graders vending – et dypt knefall for Arbeiderpartiet. Man glemmer sine lovnader til befolkningen.

Med dette tar jeg opp Fremskrittspartiets forslag og de forslag der Fremskrittspartiet er medforlagsstiller.

Presidenten: Representanten Jan-Henrik Fredriksen har tatt opp de forslag han refererte til.

Knut Arild Hareide (KrF) [12:30:18]: Kristeleg Folkeparti sluttar seg til den gode utgreiinga som saksordføraren kom med.

Eg synest det kan vere gledeleg både for regjeringspartia og for Kristeleg Folkeparti å sjå på det som kom fram i Vårt Land 21. mai, der ein kunne lese at norsk alkoholpolitikk blir rangert høgast i ein omfattande studie. Det viser at den norske alkoholpolitikken både blir anerkjend og er veldig god.

Studien tek for seg alkoholpolitikken i dei 30 OECD-landa på fem område. Det er tilgjenge, pris, reklame-reglar, reglar for alkohol i trafikken og forhold knytte til drikkesituasjonane.

Det studien stadfestar, er nettopp at det er ein klar samanheng mellom ein restriktiv alkoholpolitikk og lågare forbruk. Det viser seg at den norske modellen, trass i den kritikken som enkelte kjem med her heime, både er effektiv og er med på å redde liv.

Kristeleg Folkeparti kan derfor ikkje vere med på å støtte tiltak som er med på å hole ut den gode norske alkoholpolitikken, sjølv om intensjonen frå forslagsstillarane er gode ved at ein ønskjer å gi distrikt og landbruk betre høve for næringsutvikling. Men etter Kristeleg Folkeparti sitt syn er det viktigare og betre argument for ikkje å vere med på forslaga.

Kristeleg Folkeparti meiner at vinmonopolordninga er eit av dei viktigaste verkemidla i norsk alkoholpolitikk. Me må halde fast ved den ordninga. Me støttar derfor regjeringspartia og er med i fleirtalet i denne saka.

Gunvald Ludvigsen (V) [12:32:19]: Dagen i dag er eigentleg ein trist dag. Det er ein trist dag for De 5 vinmarkeran i Tromsø, som nettopp har fått ferdig sin første produksjon av vin basert på lokale råvarer, ein trist dag for AVEC i Lakselv, som har kome langt i å utvikle høgkvalitetsvin basert på lokale bær, og for Hildurs Urterarium i

Brønnøysund, som driv lokal vinproduksjon kombinert med reiselivsoppleveling.

Det er ein trist dag for siderprodusentane i Hardanger, der det kjem busslastar med turistar for å sjå på produksjonen, men som ikkje får høve til å ta med seg smaken heim. Og det er ein trist dag for dei 16 bryggeria som er trua med bøter dersom dei ikkje fjernar omtale og bilete av sine egne produkt frå sine egne nettsider.

Alle saman har hatt store forventningar til at Stortinget i dag skulle gjere fornuftige vedtak som ville gjere kvardagen enklare for dei, gjere det meir sannsynleg at dei kunne vidareutvikle produkta og bedriftene sine, gjennom endra rammevilkår og eit enklare regelverk.

Eg hadde faktisk tru på at vi her hadde ei sak som kunne samle brei støtte i Stortinget. Signala dei lokale produsentane har fått frå representantar frå regjeringspartia, har faktisk vore positive. Til avisa Nationen tidlegare i vår sa saksordføraren, Skjælaaen frå Senterpartiet, følgjande:

«Jeg er i utgangspunktet slett ikkje negativ til det Venstre foreslår (...) Men dette fortjener absolutt en grundig behandling. Nyskaping og innovasjon krever kanskje også et nytt regelverk på noen områder. Vi må ikkje legge unødvendige hindringar i veien for at folk i Bygde-Norge skal lykkes.»

Godt sagt, men når vi no har fasit på bordet, ser vi at regjeringspartias representantar nok ein gong gøymer seg bak ei teknokratisk grunngeving når dei vel å stemme mot fornuftige forslag heller enn å hjelpe dei som vil opp og fram, dei som vil skape noko basert på lokale råvarer, lokal historie og lokal tradisjon. Ikkje har Venstres forslag nemneverdige økonomiske konsekvensar heller.

Venstre er svært skuffa i denne saka, ikkje minst over Senterpartiet som lokalt er heilt einig med Venstre, og som har teke til orde for dei same endringane i kommune-styre og fylkesting. Senterpartiet i Sogn og Fjordane, mitt eige fylke, meiner bl.a.:

«Det bør være mulig å lage regler som er tilpasset småskala alkoholproduksjon uten at det i uforsvarlig grad reduserer formålet med norsk alkoholpolitikk.»

Men i salen i dag meiner Senterpartiet at Venstres forslag om det same vil vere brot på formålet med norsk alkoholpolitikk. Dette er dobbeltmoral i høgaste potens.

Tidlegare i denne veka blei det kjent at 16 bryggeri, dei fleste av dei små lokale bryggeria som Trondhjem Mikro-bryggeri, Nøgne Ø, Kalfarets Kultur og Haandbryggeriet, blei trua med bøter dersom dei ikkje fjerna omtale og bilete av sine egne produkt frå sine egne nettsider. Tidlegare er det blitt kjent at slik trussel er sett fram mot siderprodusentane i Hardanger. Dette er jo «Heia-Noreg» på sitt verste. Likevel meiner fleirtalet, bestående av regjeringspartia og Kristeleg Folkeparti, at ei endring som tillèt informasjon om egne produkt, vil «uthule reklameforbudet og bidra til en forskjellsbehandling overfor andre tilsvarende produkter». Kva slags forskjellsbehandling er det det her skulle vere snakk om? Det er det vanskeleg for meg å sjå.

Det paradoksale i situasjonen, det som verkeleg er forskjellsbehandling, er at Nettavisen og andre medium faktisk kan lage ei journalistisk dekning av påbødet og vise

«de forbudte bildene» og «den forbudte omtale» utan nokon som helst slags konsekvens.

Eit anna paradoks er at det nesten er komplett umogleg å ta med seg ei flaske norskprodusert alkohol ut av landet for dei som måtte ønskje det, i alle fall om ein reiser med fly. Det finst ikkje nokon norskprodusert vin eller sider i utvalet i taxfree-butikkane, og kjøper du ei flaske på polet, blir ho teken frå deg i sikkerheitskontrollen, om du har ho med deg som handbagasje.

Føremålet med forslaget frå Venstre som vi no behandlar, er ei forståing av at satsing av lokal produksjon av mat og drikke basert på lokale råvarer vil vere ein viktig og avgjerande bidragsytar for framtida for norsk landbruk og reiselivsnæring, og ikkje minst for levande og aktive bygdesamfunn i heile landet. Vi høyrer stadig at dette også er viktig for regjeringspartia, i alle fall i festtalane deira. Men når det kjem til den harde verkelegheita, blir forslag som kunne bidra til å nå desse måla, stadig stemde ned av dei same partia – slik også i dag, dessverre.

Eg tek til slutt opp forslaga frå Venstre i innstillinga.

C a r l I . H a g e n hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Gunvald Ludvigsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Statsråd Sylvia Brustad [12:37:50]: La meg starte med å påpeke at dagens regulering av dette i alkoholloven sist ble endret i 2003. En innførte da en regel som åpner for at kommunal skjenkebevilling kan utvides til også å gjelde tilvirkning av alkoholholdig drikk som ikke er brennevin. Denne revisjonen ble foretatt nettopp for å gjøre det enklere for de lokale produsentene å få tilvirkningstillatelse samt å gjøre det mulig å skjenke slike produkter i egen virksomhet. Videre var tanken bak endringen å fremme forholdet mellom mat, drikke og turisme og det potensialet som ligger i kombinasjonen lokale tradisjoner og næringsutvikling.

Jeg vil også påpeke på generell basis at det kan medføre EØS-rettslige utfordringer å favorisere norske lokale produkter framfor produkter fra andre EØS-land.

Jeg vil understreke hvor viktig det er at alle våre alkoholpolitiske virkemidler blir sett på som en helhet. De er tilpasset hverandre for å gi en best mulig effekt, slik at færrest mulig får et problematisk forhold til alkohol. Hvis vi går inn og endrer på ett av disse virkemidlene, risikerer vi også at den samlede effekten vil synke. Derfor finner jeg det problematisk å endre f.eks. avgiftssystemet for alkoholholdig drikk slik at det innføres avgiftsfrihet på produksjon av alkoholholdig drikk opp til de foreslåtte 4 000 liter. Dette er som kjent i hovedsak finansministerens område, men jeg vil allikevel kort kommentere det. En slik endring av avgiftssystemet kan, som nevnt, bidra til å minske effekten av den totale alkoholpolitikken. Videre viser forskning oss veldig klart at lavere pris fører til økt forbruk av alkoholholdig drikk. Jeg mener derfor, i likhet med flere talere her i dag, at det vil være feil signal å sen-

ke avgiften på enkelte former for alkoholholdig drikk, fordi dette kan medføre lavere utsalgspris på produktene.

I alkoholloven er det som kjent et absolutt forbud mot reklame, med noen få svært begrensede unntak. Blant annet er det tillatt at detaljister med nettbaserte utvalg kan gi produkt- og prisopplysninger pr. Internett, så langt det er nødvendig for at salg kan gjennomføres i lovlige kanaler. Utover dette ønsker ikke jeg og Regjeringen å åpne for at produktinformasjon om alkoholholdig drikk kan legges ut på nettet. Jeg kan ikke se at innehavere av skjenkebevilling eller salgsbevilling som gjelder for et fysisk sted, har samme behov for å oppgi pris- og produktinformasjon på Internett som det et nettbasert utvalg har. La meg også minne om at Stortinget senest ved behandlingen av Ot.prp. nr. 86 for 2003–2004 gav sin tilslutning til at det er viktig å holde fast ved et strengt, medienøytralt reklameforbud.

Vinmonopolordninga er, som flere har sagt, et av våre sterkeste og viktigste alkoholpolitiske virkemidler. Vi arbeider derfor kontinuerlig for å opprettholde støtten for dette i befolkninga. I den forbindelse bad jeg, som flere kjenner til, Vinmonopolet om å utrede mulighetene for å få en mer lik geografisk tilgjengelighet, ved å se på ulike modeller for å bedre butikkdekninga i distriktene. Begrunnelsen er at jevnere geografisk tilgjengelighet vil bidra til å sikre oppslutninga og legitimiteten i befolkninga for en ordning som er viktig for å redusere forbruk og skadeomfang av alkohol. Denne utredninga ble overlevert til meg for kort tid siden. Jeg synes det er mange bra forslag der. Vi vurderer dem nå og vil komme tilbake til Stortinget med forslag til oppfølging av dette.

Når det så gjelder forslaget om å åpne for at lokalt produserte produkter skal få direkte innpass i Vinmonopolets vareutvalg, mener jeg at en på den måten risikerer å svekke den gode produktkvaliteten som Vinmonopolet er kjent for. Denne kvaliteten oppnår en ved at alle produkter må gjennom kvalitetstesting før de tas inn i produktutvalget. Utover disse kravene til kvalitet kan enhver som har rett til å drive engrossalg, søke om å få sine produkter inntatt i Vinmonopolets produktutvalg. Det er ikke aktuelt å gå bort fra de kvalitetskravene som Vinmonopolet stiller til sine produkter. Det mener jeg er et av Vinmonopolets viktigste kjennetegn. Dersom kvaliteten svekkes, kan det medføre at befolkningas støtte til monopolordninga blir svekket. Det ønsker vi ikke.

Når det er sagt, ønsker også Regjeringen å støtte opp om lokal produksjon av mat og drikke basert på lokale råvarer. Jeg er enig med flertallet i helse- og omsorgskomiteen, som ber oss om å se på muligheten for at lokale produsenter i tillegg til å skjenke sin selvproduserte drikk også skal få muligheten til å selge den, forutsatt at produktet inneholder under 4,8 volumprosent alkohol. Det er et forslag jeg ønsker å se nærmere på og komme tilbake til Stortinget med.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [12:43:13]: Statsråden snakker om problematikk som går på at et slikt lovverk som vi i dag behandler, vil være i strid med EØS- og EU-

regelverket. Det oppfatter jeg som noe forunderlig, så lenge disse ordningene allerede er innført i samtlige EØS- og EU-land. Kan statsråden utdype litt hva disse problemene vil gå ut på, så lenge disse ordningene er innført i samtlige andre land?

Statsråd Sylvia Brustad [12:43:51]: For det første sa jeg at det kan være problematiske sider i forholdet til EØS-regelverket. Det går på det forhold eventuelt å skulle favorisere norske produkter, det går på det som ligger i forslaget om eventuelt å ta dette inn i Vinmonopolets ordninger, som kan være problematisk, og det går bl.a. på det med reklameforbud, eller om en skal tillate reklame. Alt dette er ting som til sammen kan gi utfordringer knyttet til EØS. Det er en sak i seg selv. Men det viktigste sett fra Regjeringas synspunkt er at summen av de forslagene som her er fremmet, vil, slik vi ser det, være med på ikke å minske utfordringene knyttet til alkoholbruk i Norge, men å øke problemene og øke utfordringene. Det ønsker ikke Regjeringa.

Gunvald Ludvigsen (V) [12:44:50]: Eg noterte at statsråden snakka om kvalitet, og der er vi som har fremma forslaget, heilt einige. Men det er på ein måte ikkje det som er poenget her. Vi snakkar eigentleg om ei lita oppmjuking av alkohollova. Det er det som er bakgrunnen for forslaget vårt. Vi trur ikkje det vil påverke alkoholforbruket i negativ lei. Derimot vil forslaget styrkje busetjinga i distrikta. Og når ein veg fordelar og ulemper i denne saka, meiner vi at reknestykket kjem i pluss.

Så mitt spørsmål til statsråden er: Korfor er Regjeringa så negativ til Venstre sitt forslag, som kan vere stimulerande for kreativiteten til dei som driv i norsk landbruk, og som kan vere eit bidrag til ei næring som slit i motgang?

Statsråd Sylvia Brustad [12:45:49]: Jeg er helt enig i at det ligger et potensial i å satse på lokalbasert mat, drikke og tradisjon. Det er mye å hente der. Det er en av grunnene til at en vil myke opp regelverket når det gjelder tillatelse til å lage en del drikke, og også til å servere det. Jeg har i dag varslet at Regjeringa er innstilt på å se på om en del lokale produsenter også kan selge noen produkter med under 4,8 volumprosent alkohol. Så det går ikke an å si at Regjeringa ikke er for kreativitet og for å utnytte disse mulighetene.

Men det som representanten Ludvigsen kaller «ei lita oppmjuking» i de forslagene som her er fremmet, ser vi på en annen måte. Alt henger sammen med alt, som Gro Harlem Brundtland har sagt i en annen sammenheng. Det er bare det at det som kalles en liten oppmyking, i sum, sammen med mange forslag, blir en stor oppmyking i feil retning, slik vi ser det. Vi mener at det er så store utfordringer nå knyttet til alkoholbruk i Norge at ting som gjør at dette går i feil retning, vil vi ikke anbefale.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk. De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Rune J. Skjælaaen (Sp) [12:47:17]: Jeg tar ordet fordi representanten Ludvigsen fra Venstre går så voldsomt ut mot Senterpartiet. Han siterer meg fra Nationen. Det er helt korrekt: Jeg var slett ikke negativ til denne saken i utgangspunktet. Jeg lovet å arbeide med saken, og det har jeg virkelig gjort. Etter hvert som en arbeider med saken, ser en at en støter på utfordringer der kryssende interesser blir stilt opp mot hverandre. I Senterpartiet mener vi at det å ha en vinmonopolordning er svært viktig, og at veldig mange tiltak eller forslag som kommer og truer den, skal vi virkelig være på vakt mot. Så imøtekommer vi faktisk representantene et skritt på veien, nemlig ved å si at vi ber Regjeringen vurdere disse forslagene, og statsråden har sagt at det vil hun gjøre. En kan muligens få lov til å selge lokalprodusert drikke under 4,8 pst., altså der man kan avalkoholisere en sider.

Så er det verdt å merke seg at det finnes lokalprodusert vin og sider i dag på Vinmonopolet som har bestått prøven kvalitetsmessig, og som kundene faktisk ønsker. Jeg synes det er flott at lokalproduserte varer på denne måten kan få plass i Vinmonopolets sortiment, som det heter.

Så vil jo ikke jeg at det er denne type alkoholsalg som skal redde norsk landbruk. Det er andre tiltak som skal til for å sikre det norske landbruket på en god måte.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6. (Votering, se side 3106)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget går til votering i sakene nr. 1–6.

Votering i sak nr. 1

Presidentskapet hadde innstilt:

Theo Koritzinsky velges som medlem av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2007-30. juni 2009.

V o t e r i n g :

Presidentskapets innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Tord Lien satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme sak om å gi kommunene adgang til å forvalte lov om motorferdsel i utmark.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:45 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen om å overlate forvaltningen av motorferdselsloven til kommunene – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet ble innstillingen bifalt med 75 mot 19 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.59.29)

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har Ivar Kristiansen satt frem et forslag på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen umiddelbart sikre at bruk av beltevogn til persontransport blir tillatt på samme måte som før ikrafttreddelsen av den nye loven om yrkestransport av 21. juni 2002.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen.

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:60 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien, Torbjørn Andersen og Thore A. Nistad om bruk av beltevogn til persontransport – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble innstillingen bifalt med 52 mot 42 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 13.00.15)

Votering i sak nr. 4

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2007 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
U t g i f t e r			
1833	(ny) 95	CO ₂ -håndtering Innskuddskapital, b e v i l g e s med	10 000 000

II

Stortinget samtykker i at det opprettes et statsforetak underlagt Olje- og energidepartementet. Foretaket etableres uten mulighet til å oppta lån eller stille garanti.

III

Olje- og energidepartementet gis fullmakt til å inngå en samarbeidsavtale som vil regulere virksomheten i forbindelse med testanlegg på Mongstad frem til etablering av et selskap (teknologiselskapet). Statens deltakerandel i dette samarbeidet kan være inntil 80 prosent.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:5 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Gjermund Hagesæter, Børge Brende, Ivar Kristiansen og Øyvind Halleraker om å innvilge Statoils søknad om utslippstillatelse for et kraftvarmeverk ved oljeraffineriet på Mongstad – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten er det satt frem fem forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
- forslag nr. 2, fra Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet og Venstre
- forslag nr. 3, fra Jan-Henrik Fredriksen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 4 og 5, fra Gunvald Ludvigsen på vegne av Venstre

Det votes først over forslag nr. 5, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme endringer i avgiftssystemet gjennom en proveny-nøytral omlegging av produksjonsavgiften på alkohol (alkoholavgiften) som medfører at de første 4 000 literne som produseres årlig, er avgiftsfrie, mens produksjon utover et slikt volum får høyere avgifter enn i dag.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 86 mot 10 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 13.01.40)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme nødvendige endringer i alkoholloven som tillater demonstrasjonssalg og servering ved besøk i produksjonslokaler eller i tilknytning til disse gi nødvendig skjenkebevilling.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 80 mot 18 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 13.01.58)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 4, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme nødvendige endringer i alkoholloven som tillater demonstrasjonssalg og servering ved besøk i produksjonslokaler eller i tilknytning til disse gi nødvendig skjenkebevilling, begrenset til 1 liter alkoholholdig drikke per person ved salg over disk.»

Presidenten antar at Fremskrittspartiet nå ønsker å støtte dette forslaget subsidiært.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Venstre ble med 73 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 13.02.26)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme forslag som innebærer at lokalt produserte alkoholholdige drikkevarer med et alkoholinnhold over 4,75 volumprosent får en automatisk rett til prøvesalg gjennom Vinmonopolets distribusjonsledd.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Venstre ble med 73 mot 25 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 13.02.46)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest og senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007 fremme nødvendige endringer i alkoholloven som tillater lokale produsenter av alkoholholdige drikker å informere om produktene sine på egne nettsider, slik Vinmonopolet i dag har adgang til.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre ble med 60 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 13.03.03)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:37 (2006-2007) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim, André N. Skjelstad, Gunvald Ludvigsen og Leif Helge Kongshaug om et enklere og bedre regelverk for lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer (øl, vin og sider) – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r . 7

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 13.04.
